

Хто правду чинить - іде до світла

Іван 3, 21

МЕНА

ЧАСОПІС ЛЬВІВСЬКОЇ АРХІЕПАРХІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО КАТОЛІЦЬКОЇ ЦЕРКВИ

• СІЧЕНЬ • 2008 РОКУ БОЖОГО • ЧИСЛО • 1/40 •

2 – 3 стор.

Новини з життя Церкви та Архиєпархії.

Нові священичі свячення

4 – 5 стор.

У Польщі збудують Центр для вигнання диявола

Скоро в Австрії мусульман буде більше, ніж протестантів

6 – 7 стор.

Офіційне пояснення церковної влади у справі о. В. Ковпака

Започатковуємо Клуб знайомств

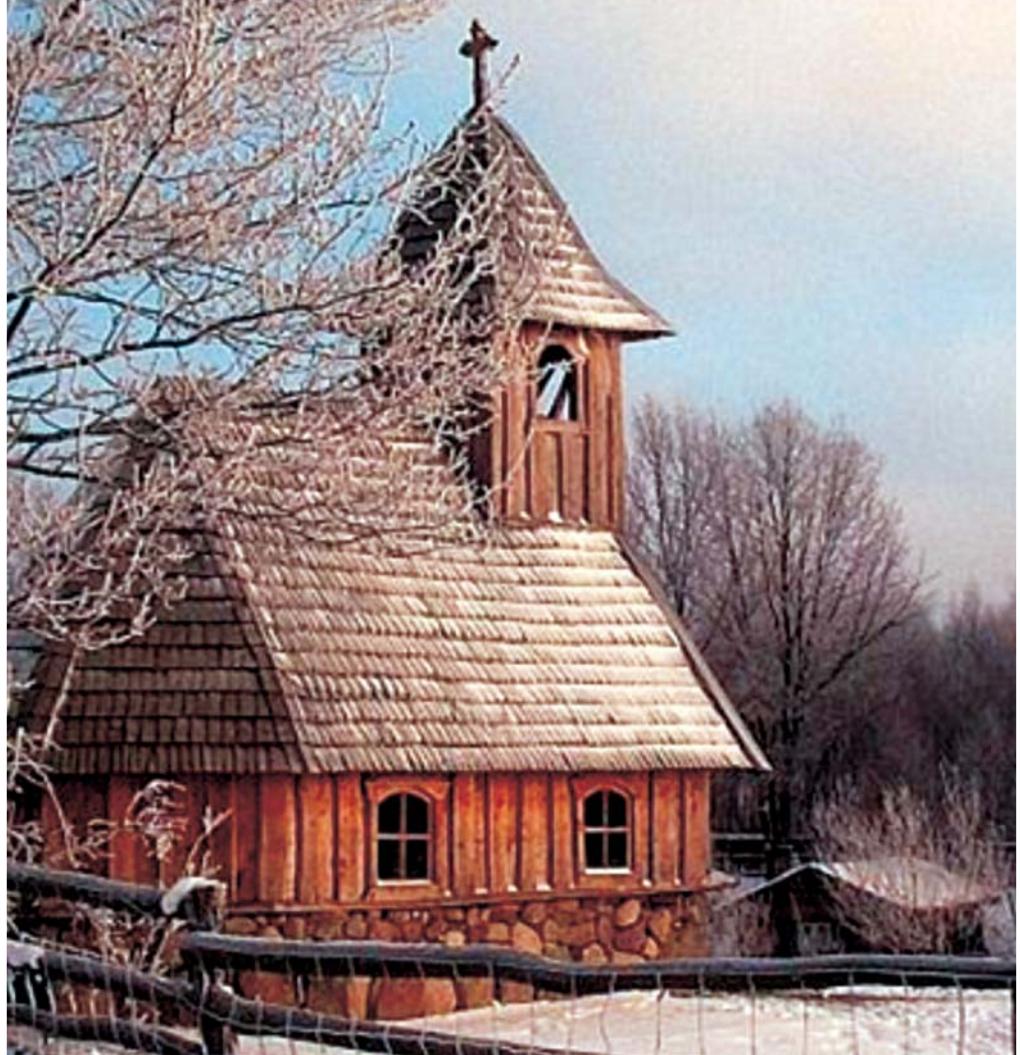
10 – 11 стор.

Згубний вплив контрацептивів

Життя св. Геновефи-мучениці

12 стор.

ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ!

ВСЕСВІТЛІШІ, ВІСКОПРЕПОДОБНІ ТА ВСЕЧЕСНІ ОТЦІ,
ПРЕПОДОБНІ ЧЕНЦІ ТА ЧЕРНИЦІ,
ДОСТОЙНІ БРАТИ Й СЕСТРИ!

Насамперед звертаюся щиро до вас зі словами християнського привіту цього різдвяного часу й радісно кажу: «Христос рождається!». Усі радіємо цьому великому святу, бо це історія приходу Бога на землю із завданням спаси людей від вічної тривоги та небезпечної кари.

Ісус Христос виразно й голосно заявив про Себе: «Я – світло світу. Хто йде за Мною, не блукатиме у темряві, а матиме світло життя» (Ів. 8,12). Ми розуміємо, що тут не йдеться про світло та світила, котрі створив Господь, про що дізнаємося із книги Буття (пор. Бт. 1,3;14). На землю прийшло інше світло – довгоочікуване, могутніше від будь-якого створеного світла, нестворене світло – Ісус Христос. Він приносить світло у кожну християнську душу, Він дає світло усім людям, котрі бажають його прийняття у своє життя. І недарма Спаситель згадує про небезпечну темряву (пор. Мт. 6,23; 8,12), в котрій подобається жити багатьом мешканцям нашої планети. А сонце, місяць та зорі, помимо їхнього могутнього світла, не приносять ясності, миру та спокою у душу, коли людина затемнює Боже світло темнотою гріха, тобто нечесним життям. Світло й темрява одночасно не можуть існувати і перебувати в одній і тій же особі. Духовне, Боже світло відмінне від створеного світла.

Месія-Спаситель прийшов до людей як немовлятко, вибравши Собі на Матір Пресвяту Марію, що прийняла Його до святого й непорочного лона. Одними з перших, хто голосив і оспівував народження Божого Сина, як і годилося, були небесні духи, ангели Божі. Згодом вони сповістили пастухам отар, що народився обіцянний Пастир, котрий пізніше сам назвав себе: «Я ж – добрий пастир і знаю своїх, і Мої Мене знають» (Ів. 10,14).

Великою правдою залишається і те, коли Дитя Ісус прийшов у світ у Вифлеємі, в жодному приміщенні містечка, в жодному помешканні не знайшloся навіть куточка, аби покласти і сповісти народжене дитя (пор. Лк. 2,7). Який же це жах: правдивий Бог, Творець людини й усього світу, не міг знайти місця у

помешканнях людських! А ще більш жахливим було те, що для Бога бракувало місця у людському серці, не було милосердя у мешканців Вифлеєму для святого немовлятка – Господа. А через 33 роки мешканці Єрусалиму поступили із Сином Божим ще гірше, вигукуючи перед правителем Пилатом, ставленником римського цісаря: «Геть! Геть! Розіпни Його!» (Ів. 19,15). Яке ж гірке було життя Спасителя світу, котрий як прийшов у світ відкінений людьми, у стаєнці, так і завершив Свое життя знову забутий людьми – на хресті! Та Й Він сам сказав про своє життя: «Син же Чоловічий не має де голови приклонити» (Лк. 9,58). Але жодного слова нарікання чи невдоволення зі Свого земного життя він ніколи не висловив.

Подивляймо Бога, який так упокорився і зовсім не стидався бути повитим на сіні у холодній та брудній стаєнці. А людське серце, видається, виглядає більш черствим, холоднішим і бруднішим від тієї стаєнки, в котрій народився Спаситель світу. Люди були зайняті собою, своїми справами і не мали часу на те, щоби, принаймні, забажати чимось допомогти молодій матері Марії, котрій настав час родити Божого Сина. Очевидно, що святий Йосиф та Пресвята Богородиця пояснювали причину й потребу місця для очікуваного народжуваного, але люди були жорстокі, безсердечні і відсилали їх геть від своїх обійсть. І це при тому, що Свята Родина багато не бажала; вони були готові погодитися бодай на місце у заїзді, тобто зовсім не розраховували на якусь теплу хату, в готові були обмежитись скромним місцем у дворі. Проте вифлеемляни і того не спромоглися запропонувати. Яка жорстокість! Трудно уявити собі таку безсердечність людей по відношенню до матері-породіллі. На жаль, це повторюється і в сьогоденні, коли люди своїми поганими вчинками не приймають і проганяють Бога зі свого серця.

Прості пастухи повірили ангелові, прийшли до місця, де народилося Дитя, побачили Його, зраділи вельми і поділилися з іншими тією доброю новиною (пор. Лк. 2,18). Пастирі стад, пастирі худоби стали духовними паstryями, що голосили чудову новину про прихід на землю Спасителя світу. Божий Пастир, вже малим Дитям зближившись до звичайних паstryів стад, вказав, що Його місія – проповідувати слово Боже, пасти своє стадо. Господь показав себе як «лагідний та сумирний серцем», хоч є Творцем цілої Вселеної.

Усім нам потрібно пам'ятати про свою убогість перед Богом, а з другого боку – про небезпеку, на котрій неодноразово наголошував Ісус Христос: трудно багатим увійти в Небесне Царство. Сам Він не дбав про жодні багатства, вигідні помешкання, дорогу одежду, добірну їжу, все у Його житті разом з Його учнями було просте і звичайне. Так, Господь з апостолами користав з допомоги певних людей (пор. Лк. 8,3), але це була дуже мізерна поміч, бо, як читаємо, простуючи ланами, вони їли колоски, розтираючи їх руками (пор. Лк. 6,1).

Усіх закликаю багатіti в Бога через часте покаяння за життєві промахи, від котрих ніхто не звільнений, та через ширу допомогу потребуючим: роздаванням милостині, доброю порадою, сердечним співчуттям та гідним християнським відношенням. Нехай радість Різдва Христового завітає у кожну людську душу і наповнить її миром, спокоєм, здоров'ям та багатими духовними дарами! Вітаю всіх: хворих і терплячих, багатих і бідних, вчених і не дуже, малят та дорослих, ув'язнених і вільних, військових і подорожуючих, владу і підлеглих, з одним із найбільших свят – Різдвом Христовим!

Христос Рождається!

P. S. Крім того, усіх Вас, дорогі брати і сестри, закликаю до молитви за навернення певної групи людей, що підтримують схизму, котру пропонує священик Василь Ковпак. Не бажаючи прийняти освідомлень від влади нашої Церкви, як також і Церковного суду, він відкликався до Риму. І тепер, в імені Конгрегації доктрини віри, що в Римі, отримав вирок «великої екскомуніки», тобто відлучення від нашої Греко-Католицької Церкви і від Католицької Церкви загалом. Цей священик не слухався наших пересторог і продовжує чинити негідне, бо не слухається голосу Божого навіть із Риму, до якого відкликався, а продовжує діяти як священик у мікрорайоні Рясне-І. Таке служіння священика В. Ковпака і тих, котрі були свячені схизматицькими єпископами, наносить шкоду душам вірних Католицької Церкви, тому нам забороняється підтримувати рух схизматиків-лефевристів, що його заснував сьогодні вже покійний архиєпископ Лефевр. Усіх вас перестерігаю словами Святішого Отця Івана Павла II, котрий, звертаючись до тих, хто підтримує такого роду схизму, наголошував, що це – велика образа Бога.

Молімося терпеливо за їхнє опам'ятання і очікуйте на їхнє навернення.

† ІГОР, Архиєпископ Львівський

Кількома рядками...

ЗБЕРЕГТИ ПРИВАТНУ ШКОЛУ В УКРАЇНІ

17 грудня в Київському міському Будинку вчителя пройшов Всеукраїнський форум приватних шкіл «Приватна освіта як вагома складова побудови громадянського суспільства в Україні». Учасниками форму були представники приватних недержавних закладів освіти з усіх регіонів України, Міністерства освіти і науки України, Академії педагогічних наук України, Головного управління освіти та науки КМДА, фахових періодичних видань та бізнесових кіл.

ВЛАДИКА ДІОНІСІЙ (ЛЯХОВИЧ) ЗНОВУ ВІДВІДАВ РУМУНІЮ

У неділю, 16 грудня, у м. Блаж (Румунія) відбулася хіротонія двох румунських греко-католицьких єпископів. Владика Мігала (Фратіла) був висвячений на Єпископа-помічника Алба Юлії і Фагараш з осідком у Бухаресті, а Владика Вазіле (Бізау) на Куріального єпископа Румунської Греко-Католицької Церкви (РГКЦ) з осідком у м. Блаж. Офіційним представником Української Греко-Католицької Церкви на цих урочистостях з благословенням Блаженнішого Любомира був Преосвящений Владика Діонісій (Ляхович), куріальний єпископ.

З ДУМКОЮ ПРО МАЙБУТНЄ

Цими днями в Австрії було проведено міжнародний семінар, на якому було представлено освітній процес в Австрійській Республіці. Захід відбувся з ініціативи керівника Бюро з питань освіти Віденського Архієпископа Крістіни Манн. Делегація ознайомилася із історією католицької освіти в Австрії та законодавством, яке дає широкий вибір батькам виховувати своїх дітей відповідно до власних переконань, релігійної та культурної приналежності. Несподіваним для багатьох учасників української делегації був такий факт, що у католицькій школі можуть навчатися діти різних християнських та нехристиянських конфесій, а також діти з невіруючих родин, які зобов'язуються дотримуватись шкільних правил. Семінар в Австрії став своєрідним продовженням круглого столу на тему: «Забезпечення свободи вибору освіти в Україні», який відбувся 30 жовтня цього року у Києві.

БУДЕ СТВОРЕНО КОЛЕГІЮ ГОЛОВНИХ ВІЙСЬКОВИХ КАПЕЛАНІВ

13 грудня закінчив свою роботу І Всеукраїнський з'їзд головних військових капеланів УГКЦ. У з'їзді взяли участь представники Міністерства оборони України, Міністерства внутрішніх справ України, Внутрішніх військ України та Державної прикордонної служби України, а також головні військові капелани усіх єпархій УГКЦ. Спеціальним гостем на з'їзді був представник Міністерства оборони Німеччини о. Йоахим Сімон, військовий капелан Німеччини, декан у закордонних справах. Очолив роботу з'їзу Преосвящений Владика Михаїл (Колтун), керівник Відділу у справах душпастирства силових структур України. Мета з'їзу – налагодження взаєморозуміння у сфері душпастирської опіки військовослужбовців

ЮВІЛЕЙНЕ ЗАСІДАННЯ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ РАДИ ЦЕРКОВІ І РЕЛІГІЙНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

11 грудня у конференц-залі столичного готелю Хаятт Рідженсі відбулось урочисте засідання Всеукраїнської Ради Церков і релігійних організацій (ВРЦіРО), яке було присвячене відзначенню десятирічного ювілею з часу утворення Ради. В засіданні взяли участь представники Секретаріату Президента України, Уряду, Верховної Ради України, дипломатичних представництв іноземних держав та міжнародних організацій в Україні, громадські та політичні діячі.

(Продовження на 3 стор.)

Храмовий празник церкви св. Климентія Папи

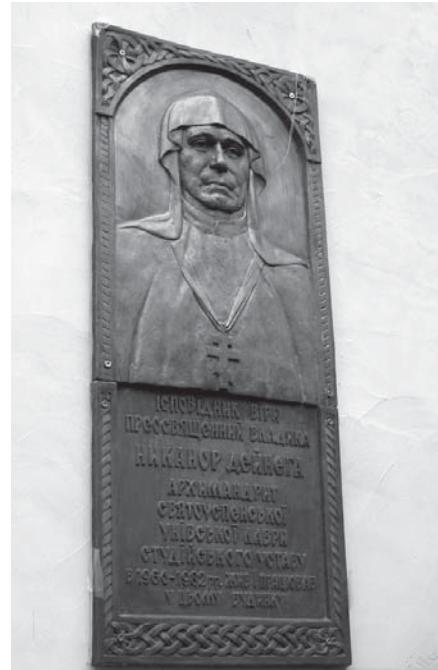
У суботу, 8 грудня, Високопреосвященніший Владика Ігор (Возьняк), Архиєпископ Львівський, відслужив Архиєрейську Літургію в церкві святого Климентія, Папи Римського, що по вул. Генерала Чупринки, 70, у Львові. парафіяльна громада, на чолі з адміністратором даного храму о. Юрієм Хамуляком та сотрудником о. Володимиром Ониськівим, економом Львівської архиєпархії, цього дня відзначала своє храмове свято.

Владика Ігор, вітаючи парафіян зі святом, зазначив: «Він (свмуч. Климентій) був четвертим з ряду Намісників Христової Церкви, бачив й чув навчання святих апостолів Петра й Павла, розмовляв із цими святыми апостолами, написав знаного листа до Коринтян ... Закінчив своє життя 99 року на засланні у місті Корсуні, що знаходилося на території нашого краю біля Чорного моря». Мощі святого Папи віднайшли святі слов'янські апостоли Методій і Кирило. Ці реліквії зберігалися у Десятинній церкві у Києві, бо Корсунь та церква св. Клиmenta, збудована у ньому, були захоплені ворогами.

Слід також зазначити, що у вівтарній частині храму св. Климентія Папи знаходиться унікальне розп'яття. Його незвичайність полягає в тому, що воно пролежало замурованим у стіні храму понад 60 років. Після Різдвяних свят 2005 року, ремонтуючи святилище, робітники знайшли розп'яття. На Вознесіння того ж року, старанно відреставроване, воно

Пам'яті Владики Никанора

Цього ж дня, з нагоди 100-ліття від дня народження блаженної пам'яті Владики Никанора (Дайнеги), Архимандрита Унівської Лаври, Високопреосвященніший Владика Ігор (Возьняк), Архиєпископ Львівський, освятив пам'ятну таблицю на будинку, що по вул. Виговського, 58, де проживав і служив Владика Никанор. Співслужив з Владикою Ігорем Владика Юліан (Вороновський), Єпарх Самбірсько-Дрогобицький. Організатором урочистостей є ерм. Севастіян Дмитрух, студит у справах монашества Львівської архиєпархії.

У своїй промові Владика Ігор наголосив на тому, що «це будинок був духовною лікарнею, куди приходили ті, хто знали його або довідалися від знайомих про мешкання єпископа, щоб отримати духовну підтримку та силу через молитву цього праведника. Сюди приходили, зокрема, молоді хлопці, котрі бажали стати монахами студійського уставу, тому що єпископа Никанора знали як Архимандрита монахів-студитів».

Слід також додати, що 9 грудня відбулося продовження даних урочистостей. А саме, у храмі св. Архистратига Михаїла, що по вул. Винниченка, 22, об 11.00 було відслужено Архиєрейську Літургію. Відтак о 13.00 – святковий обід та о 15.00 відбулося відкриття виставки «Студити» та вечір спогадів у колі друзів в Музей історії релігії (пл. Музейна, 1).

Перша річниця освячення храму

В 28-у Неділю по Зісланні Св. Духа, Високопреосвященніший Владика Ігор (Возьняк), Архиєпископ Львівський, відслужив Архиєрейську Літургію з нагоди першої річниці посвячення храму святих апостолів Петра і Павла м. Новояворівськ. Опікується даним храмом отці редемптористи на чолі з адміністратором ієрм. Василем Сподаром. Нагадаємо, що греко-католицька парафія м. Новояворівськ виникла ще в часи підліття. Після реєстрації громади у 1989 році почалося будівництво каплиці, а згодом порушили клопотання про будівництво церкви. Спочатку на місці майбутньої церкви стояла тимчасова капличка, в якій проводили Богослужіння. У 1990 році почалося будівництво церкви. Камінь та хрест на місці майбутнього храму посвятив Владика Филимон (Курчаба) 8 квітня 1990 року.

Освячення новозбудованого храму минулого 2006 року здійснив Високопреосвященніший Владика Ігор (Возьняк).

Звертаючись до присутніх парафіян з вітальним словом, Владика Ігор наголосив на тому, що храм повинен нам служити як місце зустрічі з Богом, де ми очищуємося з наших гріхів у святому Таїнстві Сповіді, приймаємо Бога до свого серця у святому Причасті, де відбуваються і інші Таїнства приписані Святою Церквою.

На закінчення Владика Ігор закликав вірних наступними словами: «Ви збудували цей святий храм на Божу славу, продовжуйте будувати храм своєї душі, щоб постійно славити Господа. Подібно, як непосвячена церква не є храмом Божим, так і душа, котра не перебуває в мірі з Господом не є храмом Божим».

Владика Ігор освятив каплицю в лікарні

У день свята св. Миколая Високопреосвященніший Владика Ігор (Возьняк), Архиєпископ Львівський, освятив каплицю Святого Миколая у відділенні новонароджених Львівської обласної клінічної лікарні. Співслужив з Владикою Ігорем о. Михайло Цегельський, який опікується даною каплицею. Капличка Святого Миколая, яка відкрита для працівників та пацієнтів всієї лікарні, першочергово буде обслуговувати пологовий корпус.

«Ця каплиця, про котру ви старалися, щоб була у вашому відділенні, від сьогодні найголовніше місце в усій лікарні», - наголосив Владика Ігор у своєму слові, склерованому до присутніх працівників лікарні. Продовжуючи, Владика Ігор закликав лікарів, яким Господь дарував надзвичайно благородну професію, дбати про своє збагачення Богом та допомагати хворим, котрі звертаються про допомогу, щоб бути здоровими на тілі. Крім того, проповідник застеріг працівників лікарні перед тим, «щоб ніколи не стати особами, які заборонили ненародженим приходити на світ... Хай Господь благословить вас, як оборонці життя, як людей, котрі приносять радість через повернення здоров'я близкім, через приймання нового життя на свої руки, у свої обійми»..

Святий Шарбель прибув в Україну

У неділю 23 грудня, із благословення Високопреосвященнішого Владики Ігоря (Возьняка), Архиєпископа Львівського, на Львівському летовищі відбулася зустріч мощей (частини вказівного пальця правої руки) святого Шарбеля. З мощами святого Шарбеля, основна частина яких перебуває у Лівані, прибули о. Роман Кравчик, настоятель Архикатедрального Собору святого Юра та троє членів оргкомітету.

За словами о. Романа, вся процедура привезення святих мощей тривала близько двох років, а саме від часу, коли в настоятеля Собору святого Юра з'явився задум поїхати до Лівану та відвідати гріб святого Шарбеля. «Після цього задуму мені прийшло на думку зробити клопотання перед Мелхітською Греко-Католицькою Церквою, їхнім епископатом та настоятелем, який відповідає за мощі святого Шарбеля, про можливість привезення частини мощей на Україну. Отримавши згоду, Високопреосвященніший Владика Ігор написав звернення до Мелхітської Греко-Католицької Церкви, яке було обов'язковою вимогою для привезення мощей святого Шарбеля на Україну», - розповідає о. Роман Кравчик у коментарі для прес-служби Львівської архиєпархії, водночас, висловлюючи велику подяку Владиці Ігорю за дане звернення.

Після символічного покладення на вишитому рушнику святих мощей на українську землю, вірні та духовенство процесійним ходом вишили з мощами святого Шарбеля до Собору святого Юра, де їх зустрічав Високопреосвященніший Владика Ігор. На завершення походу відбулося урочисте внесення святих мощей до Собору та був відслужений Молебень до святого Шарбеля, котрий відслужив Владика Ігор.

Відтак, після молебня, всі присутні мали змогу приступити до мощей святого Шарбеля.

Храмове свято на Городоцькій

У день свята Зачаття Пресвятої Богородиці святою Анною, Високопреосвященніший Владика Ігор (Возьняк), Архиєпископ Львівський, відслужив Архиєрейську Літургію в храмі св. Анни, що по вул. Городоцькій, де цього дня урочисто відзначають своє храмове свято.

Під час святкової Архиєрейської Літургії шість сестер Згромадження Сестер Святого Йосифа, Обручника Пречистої Діви Марії, поновили свої присяги про служіння Богові та людям.

Звертаючись до сестер, Владика Ігор наголосив на тому, «що така присяга, не повинна залишатися в промовленіх словах чи бути записаною на папері. Ні! Зроблена присяга черниці, священика чи мирянині, записується на долонях Господніх, котрий буде запитувати про гідне виконання присяги, а не про голосну й привслідуну її заяву».

На закінчення Владика Ігор закликав всіх молитися з довір'ям до Бога про добрих провідників нашої Церкви, нашого народу й уряду.

Зростають священичі ряди

У 29-у Неділю по Зіслані Святого Духа, в Архикатедральному Соборі святого Юра Високопреосвященніший Владика Ігор (Возьняк), Архиєпископ Львівський, уділив ієрейських священь о. Михайлу Шкрібінцу, аудитору Трибуналу Львівської архиєпархії УГКЦ.

Керуючи своє слово до нововисвяченого ієрея Михаїла Владика Ігор закликав його пам'ятати про своє служіння, не боятися людського язика і осуду, а приймати це розважно і як спосіб покути: «Служи вірно й чесно... тікай від лінівства... благослови Бога своїм життям так, як це чинив його слуга Авраам та йому подібні. Виявляй свою подяку не тільки словами, але, насамперед, праведним життям. Не розраховуй на приемне життя, бо ті, хто «Ісусові Христові, розіп'яли тіло з його пристрастями та пожадливостями» (Гал 5,24)».

На закінчення Владика Ігор подякував вчителям та вихователям, духовним наставникам шкіл та семінарії за старання вкладені у Христового слугу: «Дякую батькам, дружині, рідним та знайомим за підтримку у покликанні, за молитви та прихильність».

У день свята св. Миколая Чудотворця, в Архикатедральному Соборі святого Юра Високопреосвященніший Владика Ігор (Возьняк), Архиєпископ Львівський, уділив дияконських священь Василю Урбановичу, Володимиру Стефанишину та Богданові Печарі.

Звертаючи своє слово до нововисвячених отців-дияконів Владика Ігор закликав, щоби їхнє служіння звершувалося духовним ростом, який дає Господь за добре і бездоганне служіння. «Усе, дорогі брати, кожний рух при престолі, кожне слово у церкві, на вулиці, в транспорті й деінде повинно бути виважене вами з належною мудрістю і не кидати слів на вітер. Старайтеся з шаною виконувати ваше служіння, бо Господнє око цього від вас домагається. Хай ваш спів буде мелодійним, виразним та голосним. Ваша мова й читання повинні бути зрозумілими для слухача, а не тільки прочитаними чи проказаними. Ви повинні від сьогоднішнього дня давати все більше й більше свідоцтво віри», - продовжив проповідник.

На закінчення Владика Ігор закликав отців-дияконів виконувати заклик святого апостола Павла бути поважними і берегти тайну віри в чистому сумлінні, щоб гідно приготуватися до священицького стану через праведну послугу.

У 30-у Неділю по Зісланні Святого Духа, в Архикатедральному Соборі святого Юра Високопреосвященніший Владика Ігор Возьняк, Архиєпископ Львівський, уділив дияконських священь дев'ятьом монахам Чину Святого Василія Великого, а саме: Севастіяну Бондаренку, Захарії Слободяну, Василю Огірку, Іринею Вумену, Тадеєві Мисюку, Миколі Яремі, Інокентієві Меші, Ігнатієві Гвоздику та Іллі Сіруку. Нововисвяченим отцям-дияконам Владика Ігор побажав, «щоб тайну віри щиро берегли у серці, щоб зростали у вірності Богові, своєму народові та Церкві. Будьте завжди людьми чистого сумління та відчиненого на Господа й біля престолу було бездоганне. Кожна рубрика хай буде вивчена й виконана гідно перед Богом. Ваш знак святого хреста завжди повинен бути поважний, не в повітрі, не зламаний, не поспішний. Спів, читання й мова у церковних службах, хай будуть виразними й голосними так, щоб люди чули і молитву, і промову, і читаний текст. Гідно поводітися з кадильницею, коли виконуєте кадіння, пам'ятайте, що це символ і заклик вірних до молитви, пригадування, що Богородиця, ангели і святі в іконах, разом з нами моляться до Господа. Ми – Церква воююча, а вони у славі. Все чиніть так, щоб подобатися Богові і достойно приготуватися до прийняття таїнства священства».

Кількома рядками...

(Продовження, початок на 2 стор.)

ГЛАВА УГКЦ ПРО УКРАЇНУ ТА ЄС

10 грудня Ініціативна група Європейського форуму Альпбаха у Києві (ЄФА) в Інституті міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка провела міжнародний науково-практичний семінар «Україна, як майбутній член Європейського Союзу: за та проти». У його роботі взяли участь відомі у Європі та Україні політики, урядовці, науковці, громадські діячі. Прийняв запрошення взяти участь у семінарі Блаженніший Любомир, Верховний Архиєпископ Києво-Галицький УГКЦ. У своєму слові Патріярх зазначив, що про вступ України до ЄС буде говорити не зі сторони політичної чи економічної, а як церковна особа. «Зі вступом України виграють, у духовному сенсі, обидві сторони. Адже це принесе обмін дарами, які мають у собі латинська та візантійська християнські традиції. Крім того ЄС виграє, коли всі країни, які відповідь історії творили фундаментальні основи Європи, будуть належати до однієї структуральної одиниці», — сказав, зокрема, Глава УГКЦ.

КАРДИНАЛ КАСПЕР ВІДВІДАВ БУДІВНИЦТВО ПАТРІАРШОГО ЦЕНТРУ УГКЦ

«Ваша Церква є особливо дорогою для мене, тому що я знаю скільки страждань ви витерпіли у минулому столітті разом з тодішнім Главою Церкви Йосифом (Сліпим), ім'я якого є для мене близьким і дорогим. Ці мученики склали своє свідоцтво віри у ту Церкву, до якої ми належимо. Ми також сьогодні є покликані, щоб давати свідоцтво віри у нових обставинах, у новому світі, який міняється», — сказав Кардинал Вальтер Каспер, голова Папської Ради для сприяння єдності між християнами, звертаючись до численних вірних, в рамках свого візиту на місце будівництва Патріаршого центру УГКЦ у м. Києві.

«ЦЕГЛИНОК» РЕАЛІЗОВАНО НА З МІЛЬЙОНИ ГРИВЕНЬ

А всіх «цеглинок» надруковано і розповсюджено по єпархіях та екзархіях на суму 13 мільйонів 480 тисяч грн. Такі цифри було озвучено під час засідання голів і секретарів єпархіальних комітетів із збору коштів на будівництво Патріаршого центру УГКЦ та економів єпархій та екзархій УГКЦ. Очолили роботу засідання Преосвящений Владика Володимир (Війтишин), Патріарший економ, Єпарх Івано-Франківський, та о. Роман Небожук, керівник Комітету із збору коштів.

ПРОВЕДЕНО ПЕРШИЙ СЕМІНАР ДЛЯ КАПЕЛАНІВ УГКЦ

30 листопада завершився перший в історії Церкви й Української Держави семінар в'язничних капеланів УГКЦ «Душпастирська опіка у пенітенціарних закладах України», що проходив на базі Білоцерківського училища професійної підготовки працівників кримінально-виконавчої системи (КВС) Держдепартаменту України з питань виконання покарань.

ПЛАСТУНИ ПРИВЕЗЛИ ДО УКРАЇНИ ВОГОНЬ З ВИФЛЕЄМУ

20 грудня 2007 року на митному переході «Рава-Руська» пластуни Львова на митному переході, стоячи на нейтральній території, отримали від польських скаутів («харцерів») Вифлеємський вогонь миру. Одразу ж від кордону група пластунів на велосипедах вирушила з Богнем до Києва. Пластуни, що беруть участь у велопробігу, відвідають Львів, Тернопіль, Хмельницький та Житомир. А 23 грудня о 14.00 на Володимирській гірці у Києві відбудеться урочиста передача Вогню у всі області представникам пластових осередків, духовенству, владі, іншим скаутським та громадським організаціям.

Тарас Гавришко

ЗАПРАЦЮВАВ НОВИЙ ТЕЛЕКАНАЛ «CNL-УКРАЇНА»

RISU – Підписання договору про початок мовлення нового телеканалу «CNL-Україна» із супутника АМОС-2 відбулося 10 листопада під час конференції в Єрусалимі. Його підписали президент християнської телемережі CNL Максим Максимов та віце-президент компанії RRSAT Ліор Рівал. «CNL-Україна» – це перший християнський супутниковий телеканал українською мовою.

З цієї нагоди Максим Максимов зазначив: «Ми з нетерпінням очікували цього моменту – початку мовлення християнського каналу українською мовою. І Бог дав можливість запустити «CNL-Україна» під час 10-денного туру по Ізраїлю. Прямо зі Святої Землі, з батьківщини Ісуса Христа, християнський телеканал підняв свій сигнал, щоб розповісти українському народові про спасення його рідною мовою, надати духовну підтримку вірним, підтримати християнські Церкви України. Ми вестимо мовлення в некодованому вигляді, а це означає, що нашим глядачам не треба буде платити за перегляд – наше мовлення буде безплатним для всіх глядачів».

ТЕЛЕКАНАЛ BBC РЕАБІЛІТУЄ ПОНТІЯ ПІЛАТА

Британський телеканал BBC One покаже на Великдень 2008 року мінісеріал на євангельську тематику «Passion» («Страсті»), який повинен реабілітувати Понтія Пилата в очах глядачів. Як пише газета «The Times», проект, який ще розробляється, коштуватиме 4 мільйони фунтів стерлінгів (понад 8 мільйонів доларів).

Автори серіалу збираються показати Пилата бентежним римським офіцером, який змушенний боротися з повстанцями в Єрусалимі. «Наше завдання – позбавити «Страсті» від міфів і представити їх дивною, відкритою історією», – пояснив задум продюсер фільму Найджел Страффорд-Кларк.

Роль Пилата зіграє Джеймс Несбіт – актор, який досить довго працює на телебаченні (серіали «Murphy's Law», «Cold Feet»), грав також у фільмах «Матч Пойнт» Вуді Алена і «Кривава неділя» Пола Грінграса. Христа зіграє маловідомий 33-літній актор Джозеф Моул, який зіграв десяток другорядних ролей на телебаченні. Сцену воскресіння творці фільму покажуть дуже туманно, аби не нав'язувати глядачам свою точку зору. Проте, швидше за все, такий підхід виклике обурення християнських груп у США, відзначає оглядач «The Times».

«Страсті» – це найбільший телепроект про Христа з часів виходу фільму Франко Дзефірелі «Ісус із Назарету» (1977), головну роль в якому зіграв Роберт Пауел.

КОЖНУ ТРЕТЬЮ ДИТИНУ В ГРУЗИНСЬКІЙ СІМ'Ї

ХРИСТИТИМЕ САМ ПАТРІАРХ

З ініціативи Католікоса-Патріарха Іллі II кожна третя дитина, яка народиться в православній грузинській родині, буде, при бажанні батьків, охрищена самим представителем Грузинської Православної Церкви. «У Грузії склалась важка демографічна ситуація, і тому одним із пріоритетних напрямків діяльності благодійного фонду Католікоса-Патріарха стануть саме демографічні проекти», – заявив Ілля II.

«Необхідно створити в суспільстві сприятливий клімат для популяризації багатодітних сімей, – уважає Патріарх. – Дієвішу роль у цій справі повинні зіграти школа, вихователі, готуючи підлітків до створення в майбутньому багатодітних родин. Тому батьки повинні подбати, щоби в дитині було не по 1-2 ляльки, а по 5-7. Діти повинні давати їм імена і виховувати, як дітей, аби вже у підсвідомості засіла думка про майбутню багатодітну родину».

Обов'язковим завданням вважає Ілля II створення спеціального фонду Католікоса-Патріарха для допомоги тим православним родинам, які зважаться завести третю дитину.

(Продовження на 5 стор.)

Папа Римський закликає баптистів та католиків до більшої єдності

Папа Венедикт XVI закликав баптистів та католиків до більшого єднання. Це Божа воля, «щоб вони були єдині», підкреслив Глава Католицької Церкви під час аудіенції членів міжнародної комісії з діалогу Папської Ради зі сприянням єдності християн, яка відбулася недавно в Римі.

Це вже друга зустріч, проведена в рамках програми, розробленої до 2010 року, яка проходила під девізом: «Слово Бога в житті Церкви: Писання, передання і койнонія». Комісію очолили католицький єпископ Артур Серателі (Патерсон, США) та баптистський професор, доктор Пауль Фідд (Оксфорд, Великобританія). Як відзначається в католицьких друкованих виданнях, торкаючись теми зустрічі, Понтифік заявив: «Відсутність єдності християн не тільки відверто суперечить волі Христа, але і є скандалом для світу, наносить шкоду найсвятішій справі – проповідуванню Євангелія кожному сотворенню». Папа звернувся до членів комісії із закликом розглядати спільно історично спірні питання – «у дусі відкритості, взаємоповаги і вірності звільнючій істині та рятівній силі Євангелія Ісуса Христа». Венедикт XVI також заявив: «Сьогодні, як завжди, світ має потребу в нашему спільному свідченні про Христа та надії, яка виходить з Євангелія».

У ході обговорень на цій зустрічі насамперед були порушені питання, що стосуються розуміння Водохрищення і Причастя. Зі сторони баптистського представництва доповіді виголосили професор Фідд і професор Баптистської теологічної семінарії Буенос-Айреса (Аргентина), доктор Томас Маккай. Католицькими доповідачами стали викладач теології університету Маркете (Мілвокі, США), доктор С'юзен К. Вуд, а також священик і член чернечого ордену Хорхе А. Скампіні (Буенос-Айрес). У бесідах взяв участь також генеральний секретар Європейської Баптистської федерації (EBF) Тоні Пік (Прага). У своєму інтерв'ю EBPS він

оцінив цю зустріч як «дружелюбну і конструктивну». Всупереч очікуванням, було досягнуто більше взаєморозуміння, «але, звичайно, як і раніше, в нас залишається ще з деяких основних питань різні точки зору». Такі зустрічі важливі для досягнення «кращого взаєморозуміння між баптистами і католиками». Завдяки цьому «зникли деякі упередження стосовно один одного».

Делегація була прийнята президентом Папської Ради зі сприяння єдності християн кардиналом Вальтером Каспером, а в її честь був організований обід. Баптистську делегацію представили також генеральний секретар Всесвітнього Баптистського Альянсу Невілл Каллам і його попередник Дентон Лотц (обоє – з Falls Church, що біля Вашингтона).

Сьогодні близько 1,1 млрд. людей у світі є католиками. Всесвітній Баптистський Альянс представляє 36 млн. хрещених членів із загальною кількістю парафіян у 105 млн. чоловік.

Відбулась асамблея католицьких ординаріїв Святої Землі

Радіо «Ватикан» – 14 листопада в Єрусалимі завершилася асамблея католицьких ординаріїв Святої Землі (Aocts). У центрі уваги було безліч тем, які обговорювалися представниками різних католицьких обрядів у присутності апостольського нунція монс. Антоніо Франко: труднощі із в'їзними візами, стан шкільництва, податки, еміграція християн тощо.

В інтерв'ю агентству «Sir» генеральний секретар асамблеї

католицьких ординаріїв о. П'єр Гречок нагадав, що «в'їзні візи для ченців, черниць та священиків, переважна більшість яких походить з арабських країн, не видаються Ізраїлем, і це створює серйозні проблеми для звичайної пастирської діяльності Церкви. Правда, вже нав'язані контакти з ізраїльською стороною, тож залишається чекати результатів. Але безсумнівним є одне – час декларації пройшов». Католицьких ординаріїв також

турбує «зменшення з боку Ізраїлю шкільних фондів» та «його завзяте бажання змусити платити податок на власність Церкви», незважаючи на «історичне звільнення від податків, яким Церква вже володіла до моменту народження Ізраїльської держави». В інтерв'ю о. Гречок зупинився також на паломництвах, які, за його словами, переживають бурхливе відродження, і на «відкритій рані», якою він назавв виїзд зі Святої Землі християн.

Кардинал Каспер відвідав православні святині України

Інтерфакс – 11 грудня президент Папської ради зі сприяння християнській єдності кардинал Вальтер Каспер відвідав Києво-Печерську лавру.

Відвідуючи знамениті печери, в яких спочивають мощі святих богоугодників, представник Ватикану помолився перед головою священномученика Клиmenta – четвертого Папи Римського, який був втоплений біля Херсонеса за наказом римського імператора Траяна. «Це святе місце особливо нагадує нам час, коли Церква була єдина й нерозділена, і спонукє наші Церкви-сестри до зближення», – зауважив кардинал на зустрічі з митрополитом Київським і всієї України Володимиром після відвідування православних святынь.

У ході візиту до України кардинал В. Каспер також урочисто відкрив Міжхристиянський центр святого Клиmenta. Він же прочитав і лекцію на тему «Церква на шляху до повного сопричастя» у Києво-Могилянській академії, де йому було присуджено звання почесного доктора цього університету.

У Римі відбудуться загальні збори Конгрегації езуїтів

7 січня 2008 року 220 езуїтів зберуться на XXXVII від дня заснування ордену езуїтів у 1540 році загальні збори Конгрегації для обрання нового глави ордену та обговорення питань, що стосуються майбутніх пріоритетів апостольської діяльності. 28-й спадкоємець святого Ігнатія Лойоли о. Петер-Ганс Кольвенбах уже 24 роки очолює орден езуїтів. 20 листопада 2008 року виповниться 80 років і на зборах у січні він подасть у відставку.

Загальні збори Конгрегації складаються із провінціалів та двох делегатів від кожної з 89 провінцій в усьому світі. Делегати визначаються в

окремих провінціях. Залежно від кількості езуїтів, які належать до провінції, теоретично може бути послано на загальні збори Конгрегації до 7 делегатів. Так, Італія цього року посилає чотирьох делегатів.

Конгрегація наділена правом обирати главу ордену, а також їй належить вища законодавча влада ордену. На відміну від усіх інших орденів, езуїти скликають Збори тільки через смерть глави ордену або для обговорення важливих питань. Попередні Генеральні Збори Конгрегації тривали із січня по березень 1995 року.

Європа не повинна заперечувати своє християнське коріння

Для того, щоб Захід міг вести ширий діалог з ісламом, він не може заперечувати своє християнське коріння, підкреслив Апостольський нунцій в Австрії архиєпископ Еммонд Фарат під час відвідин архиєпархії Зальцбурга. Якщо

Європа все більше відрікатиметься від таких цінностей, як родина і захист життя, вона втратить свою ідентичність і не знайде майбутнього, застеріг нунцій.

Архиєпископ Фарат назвав візит короля Саудівської Аравії Абдalu

бен Абдель Азіза до Ватикану «символом нової ери». Однак щонайменше 2 млн. іммігрантів-католиків, які працюють у Саудівській Аравії, не можуть відкрито сповідувати свою віру, відзначив нунцій.

«Вода життя: Водохрищення і краса Бога»

Agnuz – Існує об'єднавчий зв'язок між усіма охищеними людьми, який є сильнішим від їхніх розходжень, заявляє відомий архієпископ-теолог Бруно Форту з К'єті-Васто. Про це він говорить у своєму пастирському листі на 2007-2008 літургічний рік, тема якого – «Вода життя: Водохрищення і краса Бога». Італійський владика у своєму листі навчає, що Церква від самого початку «іде стопами Христа, пропонуючи всім, хто хоче зустрітися з Ісусом, шлях, аналогічний тому, який Він вказав послідовникам Івана Христителя».

«Для дорослого, котрий шукає Водохрищення, – продовжує він, – це щирий шлях християнської ініціації, який поєднує катехизацію і прогресивний досвід Божого дару. Шлях того, хто був охищений у дитинстві, збігається з утвердженням у вірі».

Член Міжнародної теологічної комісії архієпископ Форту окреслює два основні значення Водохрищення: звільнення від зла і «вирішальна зустріч із Христом, яка дозволить нам пережити все наше існування, як історію дружби з Ним у спілкуванні з Церквою».

Необхідно умовою для Водохрищення, пише він, є проголошення Євангелії, – незважаючи на те, що в останні роки цей обов'язок охищених «майже не сприймався, а важливість підготовки до Водохрищення досить часто ігнорувалася». «У змішаному суспільстві, в якому ми зараз живемо, багатоконфесійному і багатокультурному, необхідність проголошення віри і заклик Христа до навернення проявляється у всій їхній необхідності», – відзначає 58-літній прелат. «При хрищенні дитини, – продовжує архієпископ, – це є актуальним насамперед для батьків, для яких катехизація при підготовці до хрищення їхніх дітей є обов'язковою».

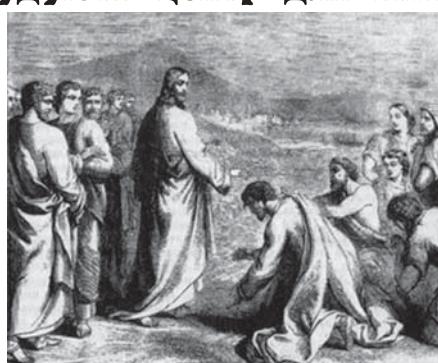
Говорячи про обряд Водохрищення, архієпископ Форту підкреслив, що він починається з діалогу: «Батьків запитують, чи хочуть вони, щоби їхня дитина була охищена, і що вони сподіваються одержати

від Водохрищення. Відповідю є відображення найглибшого очікування людського серця: вічне життя». «Той, хто одержує Водохрищення – не самотній: Бог, Який є любов, буде охороняти його завжди». Він продовжує: «В обряді Водохрищення ми покликані сказати «ні» гріху і спокусам сатани, тобто життю, заснованому на показному, на егоїзмі і неправді, які відмежовують нас від Бога й від інших людей для того, щоб ми переконували самих себе у тому, нібито, живучи в ілюзії, ми здатні бути щасливими без любові». «У той же час ми покликані сказати «так» Богові, Який є любов, Отець, Син і Святий Дух. Це «так» висловлено словами «я вірю», якими ми повністю поручаємо себе Богові».

«На цю заяву про свою віру живий Бог відповідає тим, що вводить нас у завіт любові з Ним: завіт настільки вірний, що наша принадлежність до Нього та Церкви не зможуть бути втрачені, – незалежно від того, якими можуть бути наші безбожництва і відступи».

«Завдяки дару Водохрищення, – відзначає владика, – ми маємо певність у тому, що завжди належатимемо Богові і можемо випробувати насолоду бути в руках Того, Хто ніколи нас не зрадить». «Ці певні відносини з Богом, – продовжує він, – складаються відповідним чином з «характеру», який накладає Водохрищенням, зі зв'язку з Ним, який, завдяки Його вірності, не може бути перерваний, а поєднуватиме нас завжди з Його родиною, з Церквою». Завдяки цьому, пише архієпископ, «серед усіх охищених існує [...] спільність, яка є сильнішою, аніж їхні розходження, яка – хоча й існує в різному ступені – є основою екуменічного зобов'язання, що сприяє подоланню історичних розбіжностей між ними». «Тому прагнення до єдності, якої бажає Христос, – підкреслює архієпископ Форту, – вписано у тій же благодаті Водохрищення».

У Польщі побудують центр для вигнання диявола

У польському містечку Почернін, що на кордоні з Німеччиною, планують відкрити центр для людей, одержимих дияволом. Недавно своє добро на реалізацію цього проекту дала Католицька Церква. Ініціатором проекту став священик Анджей Трояновський, який працює в парі із психіатром. Центр екзорцизму буде займатися наданням духовної допомоги всім потребуючим. При центрі будуть побудовані каплиця і приміщення для гостей.

Екзорцизмом називають існуючу в різних релігіях практику вигнання зліх духів з одержимого за допомогою заклинань, молитов та обрядових дій. Нині на території Польщі працює 50 екзорцистів, повідомляє сайт Prian.ru з посиланням на німецьке агентство DPA.

У Біблії згадується, як у Саула вселився злій дух, якого вигнав Давид грою на гуслях (1 Цар. 16, 14-23). Екзорцизм описаний також у книзі Товита і неодноразово згадується в Талмуді. Випадки вигнання бісів Ісусом Христом та Його учнями неодноразово описані у Новому Завіті.

У давній Церкві в обряд хрещення юдеїв та язичників традиційно входило вигнання з них зліх духів. У середні віки

екзорцизм становив частину обряду хрещення дітей: священик тричі дув на охищуваного, повторюючи при цьому: «Вийди, нечистий душа, звільни місце Духу Святому». З 1614 р. ця практика була закріплена в римо-католицькому обряді офіційно. Короткі екзорцистичні формули згадуються й у лютеранських обрядах, а також у першому молитовнику короля Едуарда VI (1549).

У Церкві перших віків існувало особливе служіння екзорцистів, яке відповідало одному з нижніх рівнів церковної ієрархії. Процес екзорцизму містив у собі покладання рук на одержимого, вигнання зліх духів з претендентів до хрещення (оглашених).

У ранньосередньовічній Європі народні повір'я про демонів, які вселяються головним чином у

жінок, про наведення такими чаклунками псотів на людей, худобу, урожай, засуджувалися Католицькою Церквою як язичеські марновірства.

Богословське переосмислення проблеми контактів людей із демонами відбулося в XIII ст. в умовах боротьби Католицької Церкви з ереями та у зв'язку з відівськими процесами. У сучасному житті екзорцизм, як відзначив II Ватиканський собор, втратив колишнє значення, зберігши у чині Таїнства хрещення, який знімає з людини печат гріха.

В Англіканській церкві право на екзорцизм дається особливим дозволом.

Практика вигнання зліх духів існує й у Православній Церкві. Так, наприклад, Чин вигнання біса можна знайти у Требнику (Євхологіоні), виданому митрополитом Київським Петром Могилою в 1646 р. В обряді оглашення і хрещення Православної Церкви збереглися особливі, дуже древні, відомі ще за огласительними повчаннями св. Кирила Олександрійського (IV ст.), заклинальні молитви. В одній із богослужбових книг Православної Церкви – «Великому требнику» – також є молитви «для вигнання бісів».

Бог дивиться на них із небес

храм відвідує лише 22% респондентів. Найменш секулярним містом Об'єднаного Королівства є Лондон, у якому 73% дорослих моляться Богові, а один із п'яти відвідує церкву, принаймні, раз у місяць.

Християнська благодійна організація «Tearfund», на замовлення якої було проведено опитування, вважає, що його «результати повністю спростовують точку зору, згідно з якою віра стає все менш значущою для сучасного зматеріалізованого суспільства». Виконавчий директор «Tearfund» Меф'ю Фрост заявив, що дані опитування «виявляють велику поширеність і потенціал молитви». Він також сподівається, що все більше людей молитиметься про такі проблеми як бідність і зміна клімату.

Третина британців вірить, що Бог дивиться на них із небес

За даними опитування, проведеного в Об'єднаному Королівстві, двоє з п'яти дорослих людей моляться Богові, а кожен третій британець вірить, що Бог дивиться на них із небес, повідомляє «Guardian».

З 20 мільйонів британців віком після 18 років, які зізнались, що вони моляться Богові, 13 мільйонів звертається в молитві до Творця, принаймні, раз на місяць, 12 мільйонів – щотижня, а 9 мільйонів – щодня. Більшість жителів туманного Альбіону (68%) моляться за свою родину і друзів, 41% підносить переважно вдячні молитви, а 25% мешканців просять про вирішення світських проблем. Третина опитаних дорослих вірить, що Бог відповість на їхні молитви, – у той час як 12 мільйонів вірять, що молитва може змінити життя їх самих або їхніх близьких.

Опитування також показало, що бодай раз у рік

ІТАЛІЙСКА ФУТБОЛЬНА ЛІГА СТВОРЮЄ КОМІТЕТ З ЕТИКИ У ФУТБОЛІ

Agnuz – Президент Італійської футбольної ліги Антоніо Марторезе оголосив про створення етичного комітету з футболу. Він також додав, що одним із членів цього комітету буде державний секретар Ватикану кардинал Тарчізіо Бертона.

«Ми ввіряємо футбол Церкві», – заявив А.Марторезе журналістові веб-сайту Petrus, додавши, що «після трагічних подій у минулу неділю (одна людина загинула під час сутичок фанатів) ми маємо намір заснувати консультивний орган з футболу, який складатиметься з різних керівників, журналістів, представників органів безпеки та правопорядку. Також запрошення приєднатися до роботи комітету було надіслано держсекретареві Ватикану кардиналові Тарчізіо Бертона. З кардиналом Бертона досягнуто повне взаєморозуміння, і я вважаю за можливе сприймати його мудрі поради для того, щоб вийти із критичної фази, яку зараз переживає італійський футбол».

У ВАТИКАНІ ЗНАЙДЕНО МАЛЮНОК МІКЕЛАНДЖЕЛО

Ріа-Новости – Невідомий малюнок Мікеланджело виявлений в архівах так званої Фабрики святого Петра, повідомила дніами ватиканська газета «Osservatore Romano». Мова йде про ескіз однієї з деталей собору святого Петра, будівництво якого курувала Фабрика. На малюнку зображено один із пілястрів так званого «барабана» куполу собору. Малюнок виставлений на огляд публіки у Ватикані 9 грудня.

Виявлений ескіз є останнім із відомих на сьогодні малюнків великого живописця і скульптора епохи Відродження. Він був створений у 1563 році – за рік до смерті майстра. У цей час Мікеланджело активно працював над проектом грандіозного куполу собору святого Петра.

НОВИЙ ПАПАМОБІЛЬ

CarPark.ru – Німецький концерн Mercedes протягом двох років, при безпосередній участі Ватикану, створював новий автомобіль для Папи Римського Венедикта XVI. Тож незабаром Папа з'явиться перед прочанами у своєму новому відкритому папамобілі, переданому йому в урочистій обстановці. Створений на базі «Mercedes-Benz» G-класу, цей новий автомобіль обладнаний складним лобовим склом і поручнями, пофарбований в ексклюзивний білий колір «vaticanmystic». Салон папамобіля також виконаний у білих тонах, який дозволяє бачити pontifіка з будь-якої точки.

Варто додати, що у папи Венедикта XVI це не єдиний автомобіль марки Mercedes: у гаражі Ватикану стоять також автомобілі M- та S-класу зі спеціальним захистом.

ЗАЯВА АНГЕЛИ МЕРКЕЛЬ

Седмица.Ru – Канцлер Німеччини Ангела Меркель заявила, що будівлі мечетей, які споруджуються на території країни, не повинні бути вищими, аніж дзвінниці християнських церков. Про це повідомило 6 грудня агентство Reuters. Ця заява викликала різке невдоволення з боку проживаючих у Німеччині послідовників ісламу. У країні з 80-мільйонним населенням сьогодні налічується 3,4 мільйона мусульман, більшу частину з яких становлять турки.

ЗА ДАНИМИ СОЦІОЛОГІВ, В АВСТРІЇ НЕЗАБАРОМ МУСУЛЬМАН БУДЕ БІЛЬШЕ, НІЖ ПРОТЕСТАНТІВ

Згідно з дослідженнями, проведеними в Австрії, послідовники ісламу незабаром стануть другою за чисельністю релігійною громадою в країні після Католицької Церкви. За прогнозами, в 2010 році мусульмани випередять протестантів, які є в Австрії релігійними меншинами в порівнянні з католиками, повідомляє «Glaube Aktuell»: у той час, як кількість протестантів в Австрії протягом 1971-2006 років помітно зменшилася і сягнула приблизно 326 тис. чоловік, кількість мусульман в цій альпійській країні за той же період збільшилося майже в 15 разів. За деякими розрахунками, кількість австрійських мусульман уже в 2006 році сягнула 400 тис. і тим самим перевершує кількість протестантів.

Католицька більшість країни зменшилося з 6,6 млн чоловік у 1971 році до 5,6 млн в 2006 р. при населенні Австрії в 8,3 млн чоловік.

Відкритий лист

до священичого Братства святого священномученика Йосафата

У Декреті Преосвященного Архієпископа Львівського Ігоря (Возняка) про покарання колишнього греко-католицького священика Василя Ковпака карою великої екскомуни є застереження для «інших вірних – духовних і мирян, які належать або симпатизують Братству св. Йосафата» із закликом «підпорядкуватися рішенням Львівського Архієпископа Української Греко-Католицької Церкви і інших ієрархів цієї Церкви».

У відповідь на заклик «підпорядкуватися» учасники вищезазначеного Братства вирішили його прокоментувати брошуркою, котра називається «Хто нас відлучить від Христової любові?». Через те, що серед іншого у цій брошурці подається неправдива інформація щодо нашого часопису, я, як редактор газети «Мета», чуюся до обов'язку відреагувати на неправдивий закид зі сторони Братства. Крім того, як Христовий священик бажаю висловити братнє упіmnення його авторам, які чомусь заховалися за загальним підписом «Священиче Братство Святого Священомученика Йосафата», через що цю брошурку можна вважати анонімною.

Гортаючи вищеназвану брошурку, на стор. 9, серед іншого, читаемо, що «з лютого 2003 року церковні і світські часописи (такі як «Патріархат», «Вірую», «Жива вода», «Мета», «Арка», «Поступ», «Високий Замок», «Експрес» та інші) поступово формують думку вірних УГКЦ, що Братство Святого Йосафата і його настоятель о. В. Ковпак є бунтівниками і «розкольниками», що нібито вони відступили від Римського престолу». Насамперед бажаю повідомити авторам зазначеного твору, а також і всім нашим читачам, що газета «Мета» ніколи не

формувала неправдивої думки про о. Василя Ковпака чи про очолюване ним Братство. Газета «Мета» завжди правдиво інформувала своїх читачів, і всі публікації, котрі стосувалися даної справи, на відміну від наведеної брошури, були підписані власними іменами. А те, що автори брошури самі називають свого настоятеля о. В. Ковпака «бунтівником і розкольником», лише підтверджує вирок Колегіального Трибуналу Доктрини Віри, який говорить, що «священика Василя Ковпака визнано винним у вчиненні злочину схизми». Цей вирок підтверджує, що газета «Мета» завжди займала правдиву позицію.

Чомусь автори названої брошури дають їй запитальну назву – «Хто нас відлучить від Христової любові?». Запитаю і я вас: А чому ви думаете, що хтось бажає чи комусь цікаво відлучити вас від Христової любові? Варто зрозуміти, що своїми вчинками ви самі себе відлучаєте від любові Христа. Адже, зневажаючи Кодекс канонів східних Церков, що його проголосив у Римі світлої пам'яті папа Іван Павло II, зневажаючи вирок найвищого церковного Трибуналу, котрий закликає вас до покаяння, ви зневажаєте саму Церкву. А зневажаючи Церкву – ви зневажаєте самого Господа. Щоб себе оправдати в очах

ваших прихильників, ви наводите окремі фрази чи цитати, вийняті із контексту цілого твору. Саме так поступають свідки Єгови та їм подібні. Крім того, ваші недолугі аргументи базуються суто на емоціях. Якби Христова Церква керувалася емоціями, вона б давно перестала існувати. Амбіція однієї чи кількох осіб не може диктувати Церкві своеї волі, бо наука Церкви, веденої Святым Духом, основується на словах Господніх: «Хто слухає вас, Мене слухає» (Лк. 10,16) та «Усе, що ви зв'язете на землі, буде зв'язане на небі, і все, що ви розв'язете на землі, буде розв'язане на небі» (Мт 18,18).

Аналізуючи написане на сторінках названої брошури, хочу застерегти її авторів від лукавства. Зокрема – у питанні заснування нелегітимної семінарії, наголошується на стані конечності в Христовій Церкві. А хто, власне, визначив цей стан конечності? Хіба папа перестав існувати? Ні, папа, слава Богу, живий та здоровий і контролює стан Церкви. Ніхто нічого подібного не чув і від когось із кардиналів. Чи хтось із єпископів проголосив цей стан? І такого не спостерігалося. Та й священиків, Богу дякувати, сьогодні у Христовій Церкві не бракує. Отож, можна зробити висновок, що це – оперта на

емоціях, хвороблива амбіція однієї чи кількох осіб, котрі вважають себе кращими від усіх, спровокувала таке твердження, ставши однією із причин відлучення від Католицької Церкви колишнього її священика Василя Ковпака.

Хочу нагадати авторам брошури «Хто нас відлучить від Христової любові?», що скільки б вони себе не переконували і не тішили, що «о. Василь Ковпак є не поза Церквою, а в її лоні», і що «екскомуника не є дійсна», і що «покарання було винесене несправедливо», і що «Рим стверджує, що свята Літургія, Святі Тайни є важні», і що «вони можуть правосильно відправляти Службу Божу та уділяти Святі Тайни» – ніхто цього до уваги не візьме, адже вирок найвищого Церковного Трибуналу через Декрет Архієпископа Львівського говорить дуже конкретно: «Священику Василеві Ковпаку через кару великої екскомуни заборонено приймати Святі Тайни, уділяти Святі Тайни і сакраменталії, виконувати будь-які уряди, служіння або завдання, здійснювати акти управління, які, якщо однак він здійснює, є недійсні на підставі самого права». Ось тут – остаточна розв'язка даного питання. А щодо оцих ваших обнадійливих висловів, то розуміється,

що всі вони, як заклинання, повторюються вами для ваших же прихильників. Адже до цього спонукує страх, що, усвідомивши правду, люди покинуть дорогу, котра веде в пропаст, бо не захочуть бути відлученими від Церкви схизматиками, на зразок о. Василя Ковпака. Вони залишать вас, і ваша група стане ще однією сектою, котрих на двотисячолітньому шляху Церкви було чимало.

А щоб цього не сталося, варто уважно застосовитися над написаним у Декреті: «Закликаємо священика Василя Ковпака відступити від перебування в схизмі і приєднатися до Католицької Церкви». Членам же Братства св. Йосафата для роздумів хочеться подати уривок із св. Євангелія: «Того ж часу прибули деякі й розповіли Йому (Христові) про галилеїв, що їхню кров Пилат змішив з їхніми жертвами. Озвавшись, Він сказав їм: «Гадаєте, що ті галилеї, тому що таке постраждали, були більші грішники, ніж усі галилеї? Ні, кажу вам, але як не покаєтесь, усі загинете так само» (Лк 13,1-3). Господь наш Ісус Христос повчає, що лише у покаянні шлях до спасіння. У вашому випадку – тут потрібен розум і тверезий глузд. Емоції тут безсилі.

о. Іван ГАЛІМУРКА,
редактор

ОФІЦІЙНЕ ПОЯСНЕННЯ ТА СПРОСТУВАННЯ ВІД ЦЕРКОВНОЇ ВЛАДИ ЛЬВІВСЬКОЇ АРХІЄПАРХІЇ УГКЦ НА ЗАЯВИ СВЯЩЕНИКА ВАСИЛЯ КОВПАКА І ЙОГО ПРИХИЛЬНИКІВ ПІСЛЯ НАКЛАДЕНОЇ КАРИ ВЕЛИКОЇ ЕКСКОМУНІКИ

Не є неочікуваним, що невдовзі після оголошення карі великої екскомуники для священика Василя Ковпака, другого настоятеля схизматичного священичого Братства Святого Священномученика Йосафата, слідуватиме його відповідь та думка від членів цього Братства на захист свого настоятеля, а в тому числі і себе самих. Відповідь священика Василя Ковпака знаходиться в газеті «Експрес» за 22 листопада 2007 року, а думки членів Братства – на офіційній сторінці схизматичного лефевристсько-ковпаківського руху в Україні: traditional-church.com.ua. З благословення церковної влади Львівської Архиєпархії УГКЦ подаю офіційне пояснення та спростування на заяви священика Василя Ковпака і членів його Братства для того, щоб уникнути залівих дискусій.

Найперше бажаю віправити помилку у поясненні священика Ігоря Яціва, пресекретаря Глави УГКЦ. З його коментаря для газети «Експрес» випливає, що священик Василь Ковпак є мирянином і не має права священнодіяти. Слід, однак, заявiti, що священик Василь Ковпак тепер цілком не є членом Католицької Церкви. У вироку не йшлося про зведення священика до мирянського стану, а про його відлучення від Католицької Церкви. Неточною є також заява, що греко-католицький храм святих апостолів Петра і Павла опинився поза нашою Церквою, адже храм, згідно зі статутними нормами, які є державним законом, являється власністю греко-католицької громади. Склалася ситуація, що у греко-католицькому храмі служить священик, якого відлучили від Католицької Церкви. Цей священик у часі свого служіння переконав певну частину вірних цієї парафії у власних поглядах. На даний час маємо також велику частину вірних цієї парафії, що не підтримує священика Василя Ковпака і змушені служити поза храмом у Рясному.

В черговий раз бажаю запевнити, що вирок, винесений 30 жовтня 2007 року колегіальним трибуналом Конгрегації доктрини віри, є остаточним. Цьому остаточному вироку передував вирок від 1 червня 2004 року, який, після оскарження апеляцією священика Василя Ковпака, був визнаний 13 жовтня 2005

року у Трибуналі Верховного Архієпископа Києво-Галицького УГКЦ як такий, що позначений вадою непоправної неправосильності. Цей самий перший вирок від 1 червня 2004 року був оприлюднений для широкого кола зацікавлених осіб, найперше для вірних УГКЦ. На жаль, це оприлюднення спричинило лише замішання. Через віправданість критики від священика Василя Ковпака лише щодо процедуральних помилок у процесі колегія суддів Трибуналу Верховного Архієпископа УГКЦ скасував попередній вирок. Однак, віправивши процедуральні помилки, не було встановлено справедливості, оскільки в такий спосіб знайшлися у ситуації, в якій про злочинну поведінку священика Василя Ковпака Трибунал не висловився нічого. З такої невизначеності скористався священик Василь Ковпак і його прибічники, пояснюючи, що, мовляв, у Трибуналі Верховного Архієпископа УГКЦ нас віправдали. Щоби встановити справедливість, преосвящений владика Ігор, Архієпископ Львівський УГКЦ, розпочав карний процес, що закінчився винесенням вироку 14 липня 2006 року у першій інстанції у Трибуналі Львівської Архиєпархії УГКЦ. Священик Василь Ковпак вдруге подав апеляцію, скерувавши її до Найвищого Трибуналу Конгрегації доктрини віри. Найвищий Трибунал Конгрегації доктрини віри визнав свою компетенцію у цій справі на основі артикулу 52 Апостольської Конституції «Pastor bonus», оскільки в даному випадку йшлося про злочини проти віри, а схизма являється злочином проти віри. Рішенням цього Найвищого Трибуналу було судити справу у другій інстанції через делегованих суддів. Про всі ці дії Найвищого Трибуналу було сповіщено священика Василя Ковпака.

Найпершою помилкою і неправдою з боку членів схизматичного Братства Священчук. Йосафата є те, що, за їхніми словами, «Трибунал перевищив свої повноваження і самостійно виніс вирок від імені Конгрегації доктрини віри, порушуючи тим самим канонічне право». З цього можна заключити, що їхній настоятель не ознайомив своїх співбратів зі змістом листа Конгрегації доктрини

віри від 19 лютого 2007 року (Prot.N 85/05-24458) та декретами Блаженнішого Любомира. У цьому листі говориться, що колегіальний трибунал, який на прохання Конгрегації перебрав обов'язок іменувати Блаженніший Любомир, отримав завдання судити справу священика Василя Ковпака у другій інстанції в імені Конгрегації доктрини віри. Отже, не йдеться про «проведення деяких процесуальних дій», як це помилково твердять члени цього Братства, а про завдання судити справу у другій інстанції. Для інформації зазначимо, що судді сповнюють своє завдання, коли виносять вирок (або видають декрет), що і відбулося у цій справі. Тому в жодному разі не можна висувати закид про перевищення компетенції Трибуналом, який судив в імені Конгрегації доктрини віри. Для членів Братства відповімо також, що у вищезгаданому листі подана причина, чому Конгрегація доктрини віри передала справу до Трибуналу Верховного Архиєпископа УГКЦ, в Україну. Надіємось, що священик Василь Ковпак тепер правильно пояснить своїм співбратам цю причину. Зі свого боку можемо запевнити, що на їхнє письмове прохання церковна влада УГКЦ може подати цю причину.

Як можна спостерегти, судді Трибуналу Верховного Архиєпископа УГКЦ розглянули першу апеляцію і прийняли на основі церковного закону правильне рішення. Також цього разу священик Василь Ковпак скористався зі всіх правових середників і церковна влада Католицької Церкви робила все можливе, щоб він не почувався нею покривдженним. Колегіальний трибунал Конгрегації доктрини віри, з волі Римського Архиєрея Венедикта XVI, розглянув його другу апеляцію. Відповідно до вироку від 30 жовтня 2007 року цього Найвищого Трибуналу стверджуємо, що, розглянувши карну справу священика Василя Ковпака, колегія суддів затвердила вирок від 14 липня 2006 року першої інстанції Трибуналу Львівської Архиєпархії УГКЦ і тим самим визнала винним священика Василя Ковпака у сконні злочину схизми та затвердила кару великої екскомуніки.

Колегіальний Трибунал доктрини віри закликав священика Василя Ковпака відступити від перебування у схизмі і приїздити до Католицької Церкви, тому церковна влада очікувала на поведінку переосмислення дій цим священиком. Припинення священнодійств і поведінка послуху, мабуть, з часом загоїла б рані у Церкві. Цей заклик залишається в силі. Думаю, що його співбраття по духу і ділах мали б сприйняти рівно ж і для себе слова заклику найвищої церковної влади.

Однак, отримавши два одностайні вироки і рішення найвищої церковної влади, священик Василь Ковпак продовжує священнодіяти, а члени Братства під його проводом дійшли висновку, що «карний процес над о. В. Ковпаком ще не розпочався, вирок ще не винесений». Такий їхній висновок – це пряме заперечення праці церковної влади на епархіальному рівні, а також заперечення праці найвищої церковної влади.

Що можна тут сказати? Виходячи з того, що все Братство Свящмуч. Йосафата і в його лоні – семінарія Непорочного Серця Матері Божої Фатімської – в самому своєму зародку були засновані через непослух церковній владі УГКЦ, залишається ствердити, що це – цілком логічно, коли маємо діла непослуху й надалі, і годі, мабуть, очікувати від них діл у дусі Ісуса Христа.

Акт відлучення настоятеля схизматичного Братства Свящмуч. Йосафата мав наслідком те, що його члени поставили собі питання, «хто нас відлучить від Христової любові?». Вони шукали багато віправдовуючих відповідей, однак не шукали відповіді у словах найвищої церковної влади, яка пророчно висловилася також для них. Після екскомуніки духовного батька лефевристсько-ковпаківського руху монсеньйора Лефевра, блаженної пам'яті Святішій Отець Іван Павло II звернувся у своєму Апостольському Листі “Ecclesia Dei” «... до всіх тих, котрі ще до цього часу різними способами є пов'язані з рухом архиєпископа Лефевра, щоби сповнили великий обов'язок залишитися з'єднаними з Вікарієм Христа в єдиності Католицької Церкви, та щоб жодними способами не підтримувати цей рух. Ніхто не повинен бути несвідомим того факту, що формальне примкнення до схизми являє собою велику образу Бога та спричинює підпадання під кару екскомуніки, як це встановлено церковним правом...».

Як бачимо, лише діла підтримки руху монсеньйора Лефевра, його хибних переконань, спричиняють те, що члени Братства Свящмуч. Йосафата діють проти слів Папи Римського і нищать зв'язок з Вікарієм Христа в єдиності Католицької Церкви. Не можна ставити собі питання про відлучення від Христової любові, в той час як ділами важко ображаеться Бога. Це є зухвалство.

Перекручуєть вони факти, коли роблять закид, що буцімто «нас звинувають не у зміні підпорядкування, а лише у спілкуванні з іншими єпископами», що є цілком неточним відтворенням звинувачення. Власне, через неточне читання вироку свого настоятеля доходять вони до неправильного подальшого пояснення його дій. Те, що бажається подати тут під „лише спілкування” не відповідає правді, бо в дійсності священик Василь Ковпак не обмежився спілкуванням відповідно до екуменічних приписів, а служить, виконуючи місію схизматичного руху через публічні акти богоччитання. Для того, щоб дати оцінку служінню обвинуваченого, колегія суддів розглянула завдання служіння кожного католицького священика та слова Святішого Отця.

Священик у Католицькій Церкві освячує і провадить спільноту вірних, яку доручив йому єпископ (ККСЦ - кан. 281,§1), – звідси він має обов'язок зберігати єдиність з єпископом. Священики знаходяться в єпархіальному підпорядкуванні, мають зв'язок і єдиність з єпископом та слухають і допомагають йому так, щоб, тримаючись свого Пастиря і згортовані з ним у Святому Дусі через Євангеліє і Євхаристію, утворювали парткулярну Церкву, в якій справді присутня і діє єдина, свята,

католицька й апостольська Христова Церква (ККСЦ - кан. 177,§1). На даний час служінням священика Василя Ковпака керує і благословить відлучений від Католицької Церкви єпископ Фелле та інші екскомуніковані єпископи лефевристського руху, що відбувається через благословення і заснування семінарії Непорочного Серця Матері Божої з Фатіми, священичого Братства Святого Свяченомученика Йосафата. Отже, священик Василь Ковпак освячує і провадить вірних не через єпископа Католицької Церкви, а через єпископів, яких Римський Архиєрей Іван Павло II відлучив від Католицької Церкви. Колегія суддів охарактеризула дії священика Василя Ковпака, а саме: заснування Братства Свящмуч. Йосафата, семінарії Непорочного Серця Матері Божої Фатімської і керування ними, як такі, що виявляють вибір обвинуваченого і однозначно показують, що він надає перевагу послідовникам екскомунікованого монсеньйора Лефевра до тої міри, що відкидає послух Папи та єпархії УГКЦ.

Колегія суддів встановила, що священик Василь Ковпак має неправильне розуміння поняття Традиції Церкви, яке полягає в тому, що він протиставляє Традицію (Передання) Вчительському Урядові Церкви. Традиція протиставляється Колегії Єпископів, главою якої є Римський Архиєрей, і яка разом зі своїм Главою і ніколи без нього становить також суб'єкт найвищої та повної влади над усією Церквою (ККСЦ - кан.49), а ця влада виконується над усією Церквою в урочистий спосіб на Вселенському Соборі (ККСЦ - кан.50,§1). Не можна декларувати свою вірність Традиції і водночас розривати церковний зв'язок з тим, кому Христос через апостола Петра доручив дбати про церковну єдність та збереження Традиції.

В контексті відповіді Братства цілком незрозумілим є порушення питань про патріархат та автокефалію. Зустрічаємо знову критику в сторону Блаженнішого Любомира, Глави УГКЦ. Можна з жалом заявiti, що ця критика походить від того, що члени Братства, як і їхній духовний батько монсеньйор Лефевр, не зрозуміли пояснення II Ватиканського Собору про вільну волю людини, голос совісті і право вільного вибору людини. Ці питання і з ними пов'язані пояснення з ділянки морального богослов'я не є легкими. Очевидно, що Глава УГКЦ з розумінням сприйме неправильну інтерпретацію його кроків єкуменічного спілкування.

Подаємо до відома, що під час іменування колегіального трибуналу для другої інстанції, щоб уникнути можливих звинувачень в упередженості чи несправедливості по відношенню до священика Василя Ковпака, Блаженніший Любомир, Глава УГКЦ, призначив до складу трибуналу священиків латинської Церкви, отримавши для цього згоду їхніх єпархій. Більш того, було враховане те, щоб судді походили з єпархій, достатньо віддалених від території Львівської Архиєпархії УГКЦ. Відповідно до спеціальних норм Конгрегації доктрини віри, всі судді, адвокат з уряду, промотор справедливості є священиками, докторами канонічного права. Отже, звинувачення від священика Василя Ковпака, буцімто Блаженніший Любомир діяв з упередженням і несправедливо стосовно нього, є цілком безпідставними.

На кінці відповіді членів Братства зауважуємо, що вони застосовують до себе слова Префекта Папської Ради у справах єдності християн, які він скерував до схизматичних священнослужителів лефевристського руху. Отже, в самому кінці вони визнають себе як послідовників схизматичного лефевристського руху. Однак, і при цьому бачимо неправильність їхнього пояснення, коли вони стверджують, наче «свячення нових священиків Братства св. Свящмуч. Йосафата є важні і правосильні». Тут слід наголосити на тому, що всі свячення лефевристсько-ковпаківського руху для Католицької Церкви є завжди незаконними. Для вірних УГКЦ пригадаємо, що, відповідно до слів блаженної пам'яті Івана Павла II, їхні дії є важкою образою Бога, тобто смертними гріхами.

Вірні УГКЦ не мають права приймати Пресвяту Євхаристію та інші Святы Тайни з рук цих священнослужителів, оскільки вони не є католицькими священиками.

Проаналізувавши відповідь священика Василя Ковпака та членів його Братства Свящмуч. Йосафата, не помітимо нічого іншого, як тільки звинувачення в сторону церковної влади УГКЦ та прирівнювання себе самого до мучеників чи переслідуваних. Для чого це робиться? А відповідь є дуже простою: слід пригадати лише ціль, яку переслідують члени Братства вже з часу заснування у 2000 році. В офіційному виданні Браства Св. Пія X їхня ціль була визначена так: «Треба якнайдовше зберігати відносну стриманість, з багатьох причин: священики, проживаючи у своїх парафіях, зможуть завербувати більшу кількість вірних; нам потрібні парафіяльні церкви й прилеглі приміщення, щоб приймати вірних...». Отже, це боротьба за храми УГКЦ та переконання її вірних. В історії УГКЦ вже одного разу була створена під проводом комуністичного режиму ініціативна група, яка здійснювала встановлену «місію»: нищення зв'язку із Римським Архиєреєм та переведення вірних в лоно іншої Церкви. Для сповнення такої «місії» ті священнослужителі отримали навіть єпископські священня.

Священик Михайло ПАЛІЙ,
промотор справедливості
Львівської Архиєпархії УГКЦ

ПРОБЛЕМА САМОТНОСТІ ХРИСТИЯН ТА МОЖЛИВІ ШЛЯХИ ЇЇ ВИРІШЕННЯ

Що може бути гірше для людини будь-якого віку, аніж самотність? Здається, є успішне навчання на вибраному факультеті або улюблена робота, повага серед товаришів та колег по роботі, певний матеріальний статок, взаєморозуміння з родичами, певні досягнення по фаху. Але залишається постійною потреба ділитися побаченим і обговорювати почуте не з усіма серед загального гурту, коли ти радісний і веселий, говорити по-особливому і самому сприймати привітні та щирі слова захоплення не тільки від співрацівників по роботі чи колег по навчанню, а отримувати все це від когось, особливо одного, і саме тоді, коли ти втомленим повертаєшся до дому.

Деякі християнські спільноти УГКЦ у м. Львові вирішують проблему самотності парафіян по-своєму. На сьогоднішній день при храмі свв. Володимира і Ольги по вул. Симоненка, 5а та при храмі Вознесіння Господнього по вул. Широка, 81а (Левандівка) функціонують християнські клуби знайомств. У першому храмі – щонеділі, у другому – двічі на місяць зираються неодружені християни різного віку, які з різних причин ще не створили власної сім'ї, але бажають її створити. І головне – вони бажають започаткувати знайомство для свого майбутнього шлюбу саме із віруючою особою, із представником християнської спільноти. Під час таких зустрічей у християнському клубі знайомств люди знайомляться, спілкуються, закохуються, створюють сім'ї. І, що найголовніше – ніхто не почувається тут самотнім або нещасливим, адже щастям також треба вміти ділитися.

Однак, спостерігаючи збоку, можна зробити висновок, що, спілкуючись таким чином, тільки незначна кількість неодружених парафіян мають можливість знайти собі подруга для життя. В основному – це парафіяни тих храмів, де й проводяться такі зустрічі. Адже окремі храми міста Львова, не кажучи вже про райони та села, просто не в змозі організовувати в себе при парохії аналогічні клуби знайомств. Бо, погодьмося, це насправді не так вже й просто як в організаційному, так і в матеріальному плані.

Саме тому, враховуючи надзвичайно велику актуальність проблеми самотності християн, задумано об'єднати всіх неодружених християн з допомогою друкованого часопису УГКЦ – газети «МЕТА», яка може стати об'єднующим фактором не тільки у Львівській Архиєпархії, але й поза її межами. З цією метою на сторінках газети з наступного випуску будуть друкуватися оголошення неодружених християн, а також тих, хто має офіційне уневажнення попереднього подружжя Церковним Трибуналом, які насправді бажають започаткувати знайомство, а в подальшому, можливо, і створити власну сім'ю з особою у вірі. Віковий ценз для дописувачів передбачено з 20 років. На сторінках газети плануємо надавати всю інформацію (дата, час і місце) стосовно проведення зустрічі для всіх бажаючих неодружених осіб у діючих християнських клубах знайомств м. Львова. Надімося на можливість організації спільніх поїздок на проші до відпустових місць та святынь, спільне духовне навчання, продовження спілкування під час традиційного солодкого частанку.

Одразу хочемо застерегти тих осіб, які хочуть про себе сказати все в декількох рядочках оголошення. Майте на все терпніння! Інформацію про себе потрібно подавати дуже лаконічно, виключно в межах відповіді на всі пункти, які наведені нижче у «Формі оголошення». Правдиво і достовірно відповіді на ці питання є цілком достатньо для того, щоби особи, які тверезо й обдумано вирішили зробити крок до зустрічі з давно омріяною для себе людиною, могли нею зацікавитися. Всі решта подробиць один про одного – під час особистого знайомства та спілкування. Крім того, з особливою засторогою хочемо наголосити на порядності дописувачів, достовірності і правдивості інформації, яку подаєте про себе. Не забувайте – все таємне рано чи пізно стає явним! А редакція газети закликає всіх своїх дописувачів під час зустрічі за оголошенням не бути пасивними при виявленні непорядності

(Закінчення на 9 стор.)

КОЛИ ПОТРІБНО СВЯТКУВАТИ РІЗДВО ХРИСТОВЕ?

Передріздвяний настрій наповнює все навколо, у повітрі кружляє радість і ностальгія за всіма щороку прожитими святкуваннями Різдва. Кожне з них було особливе, кожне вселяло віру у краще життя, яке неодмінно мав подарувати новонароджений Ісус. I, здавалося б, тут повинна бути спільна радість усього світу. Проте, хоч як це не парадоксально звучить, коли увесь світ святкує Різдво, Україна ще протягом двох тижнів його чекає. Саме ці різні дати святкування Різдва і є тією плямою, яка ставить у свідомості людей невизначеність і якою мірою послаблює їх віру. Неодноразово люди ставлять перед собою питання, чому одні святкують Різдво 25 грудня, а інші – 7 січня. Актуальність цього питання болить, адже тут не йде мова про конфесії чи різні віросповідання – тут йде мова про святкування дня народження Сина Божого Ісуса Христа. На цьому ґрунті не повинно бути жодних розбіжностей, адже є один Бог, який прийшов на землю лише один раз. Сьогодні хочеться нарешті розставити всі крапки на «і» та допомогти людям зрозуміти, чому існує такий стан речей.

Для того, щоб дійти істини, потрібно спочатку роз'яснити причину плутанини. Існує два календарі: юліанський (старий стиль) та григоріанський (новий стиль). Варто зазначити, що сьогодні за юліанським календарем живуть лише православні в Україні, Росії, Білорусі, Грузії, Сербії, монастирях Афону в Греції та Українська греко-католицька Церква.

Вважається, що юліанський календар був запроваджений за ініціативою Юлія Цезаря в 46 р. до н.е. Проте нещодавно група єгипетських та німецьких вчених виявила одну з найвизначніших археологічних знахідок в Єгипті за останні сто років. Археологи знайшли свідчення того, що спроби запровадити календар, який зараз називають юліанським, робилися ще за 200 років до Юлія Цезаря. Археологи виявили гранітну скелю з висіченою на ній здравицею на честь фараона Птолемея III, який жив у III столітті до н.е. Послання дає зрозуміти, що в 238 році до н.е. фараон видав спеціальний декрет, згідно з яким кожний четвертий рік продовжувався на один день. Але ця ідея тоді не прижилася. І аж через два століття до неї повернувся Юлій Цезар, який і зумів довести цю реформу до завершення.

Таким чином запроваджений Юлієм Цезарем календар отримав назву «юліанський». Для його створення було запрошено олександрійського астронома Созігена. В основу календаря він поклав середню тривалість річного обертання Землі навколо Сонця. Але Созіген приймав рік за 365,25 діб, тоді як насправді астрономічний рік має 365,2422 доби. Звідси випливає, що юліанський рік довший за астрономічний аж на 11 хвилин і 13,9 секунд; ця різниця за 128 років складає 1 добу.

Усвідомивши недоліки юліанського календаря, Трідентський собор доручив його відправити папі Григорію XIII. У 1578 р. папа покликав до праці країнчих учених та діяків університети і доручив їм реформувати юліанський календар. І вже у 1582 році Папа Римський Григорій XIII оголосив про запровадження нового календаря, який відтоді називають григоріанським. Щоб весняне рівнодення повернути на 21 березня, було вирішено відняти від юліанського календаря 10 накопичених у ньому днів. Також було скорочено число високосних років: кожні 400 років з календаря прибиралися три високосні роки. Таким чином, григоріанський календар став більш досконалішим порівняно з юліанським, оскільки розходження в одному добу накопичувалося аж через 3323 роки. Сьогодні різниця між григоріанським та юліанським календарями становить

13 діб.

Проте григоріанський календар не одразу прижився у світі. Негайно його прийняли тільки католицькі народи – Італія, Іспанія та Португалія, а ось Франція та Нідерланди – лише через два місяці. Католицька Польща прийняла новий стиль тільки через рік, а Угорщина – аж у 1587 р. Причина такого повільного запровадження григоріанського календаря криється в тому, що йому одразу ж було надано релігійного католицького забарвлення. Саме це зробило григоріанський календар ворожим в усіх протестантських та православних країнах.

Вірною юліанському календарю залишилася й Візантія. А отже, Київська Русь, яка прийняла християнство від Візантії, також перейняла юліанський відлік часу, за яким жила багато століть і який передала Московському князівству. Так і постала календарна прієва між православним Сходом та католицьким Заходом, яка не засипана діб сьогодні.

Історія свідчить про те, що користування різними календарями, особливо в країнах, що тісно між собою спілкуються, викликало безліч незручностей, а часом – просто курйозних випадків. Так, наприклад, Англія прийняла григоріанський календар тільки в 1752 р., і коли ми читаємо, що в Іспанії 23 квітня 1616 р. помер Сервантес, а в Англії 23 квітня 1616 р. помер Шекспір, то можна подумати, що ці два видатні письменники померли в один день. Насправді ж різниця була у 10 днів, адже Шекспір помер у протестантській Англії, яка в ці роки ще жила за юліанським календарем, а Сервантес – в католицькій Іспанії, де вже був введений григоріанський календар.

Україна переходила на григоріанський календар двічі: уперше – за часів Речі Посполитої, а потім – в 1918 році – за рішенням Центральної Ради. Проте приєднання України до Росії повернуло в нашу країну старий юліанський календар. І хоч пізніше Росія офіційно прийняла григоріанський календар, але Російська Православна Церква не прийняла цієї реформи і тому всі свята продовжують святкувати за юліанським календарем.

Сьогодні в Україні існують подвійні стандарти: державний календар – григоріанський, а релігійний – юліанський.

Можна стверджувати, що церковне життя за старим стилем виглядає певною лінією відмежування України від західного світу, а водночас підкреслює спільність із Росією. Тому потрібно сьогодні усвідомити і завжди пам'ятати, що 7 січня – це 25 грудня за юліанським

календарем. Це доводить, що ми всі святкуємо Різдво 25 грудня, тільки за старим юліанським календарем через його помилку 25 грудня приходить із запізненням на два тижні. І тому потрібно розуміти, що саме через цю помилку юліанський календар змінили на григоріанський.

Очевидно, церковним діячам усіх (!) церковних номінацій в Україні потрібно якомога швидше узгодити всі непорозуміння і перейти на єдиний григоріанський календар, аби всі християни могли святкувати свята разом. До речі, сьогодні дуже багато країн, у яких домінує православ'я, вже зробили важливий правильний крок і перейшли на григоріанський календар.

Сkeptики твердять, що і цей календар також не є досконалим. Але ж вони повинні розуміти, що ідеальний календар створити неможливо, оскільки періоди обертання Землі навколо своєї осі, Землі навколо Сонця і Місяця навколо Землі є несумірними часовими інтервалами, а, отже, й неможливо підібрати таку цілу кількість років, у якій містилася б ціла кількість місяців і ціла кількість діб. При цьому потрібно зазначити, що юліанський календар дає у 26 разів більшу похибку в порівнянні з григоріанським – і тим усе сказано. До речі, уже незабаром юліанський календар посуне Різдво на 8 січня.

Сьогодні продовжують вестися дискусії навколо дати святкування Різдва Христового. Але, на жаль, доводиться думати, що найближчим часом це питання так і не буде вирішено. У ментальності українського народу настільки глибоко закорінилася традиція святкувати це свято 7 січня, що навіть не дозволяє бачити істини, а якщо й дозволяє, то все одно відмовляється приймати. Так, наприклад, коли дікілька днів тому одна поважна викладачка Львівського університету після того, як пояснила різницю між юліанським та григоріанським календарями, запитала студентів, коли вони хочуть святкувати Різдво, то майже всі студенти, які сиділи в аудиторії, все одно відповіли – 7 січня.

Отже, сьогодні потрібно активніше доносити до людей правду щодо плутанини календарів. Кожен робить для себе висновки сам, але при цьому потрібно пам'ятати, що святкування Різдва Ісуса Христа – це не просто якась дата; це – день неоцінених для нас скарбів, коли ми можемо подякувати, прославити і попросити Бога. В цей день Дитяtko Ісус не відмовляє ні кому. Тому для здійснення своїх бажань потрібно лише знати, коли є насправді є День народження Ісуса.

Ірина МАМЧУРОВСЬКА

Контрацепція та її наслідки

Зореслава ГОРОДЕНЧУК,
кандидат медичних наук,
м. Львів

(Продовження. Початок у
попередніх номерах "Мети")

«ВАШ СПОКІЙ ТА ВПЕВНЕНІСТЬ У ЗАВТРАШНЬОМУ ДНІ»

З плакату, темою якого є сучасні гормональні контрацептиви, усміхається щаслива молода жінка з маленькою дитиною на руках. Проте не варто брати те, що бачать очі, за чисту монету: це лише реклама.

У 1977 році у британському медичному часописі «Lancet» з'явилася публікація про одне з перших великих досліджень наслідків гормональної контрацепції. У цьому великому проспективному дослідженні виявили, що частота серцево-судинних захворювань у користувачок оральних контрацептивів у 5 разів вища порівняно з жінками, які ніколи цих контрацептивів не приймали. Смертність у групі жінок, які користувалися цими контрацептивами постійно впродовж 5 років, була у 10 разів вищою, ніж у контрольній групі, а загальна смертність у групі жінок, які хоч колись приймали гормональні контрацептиви, була вищою на 40%. Загалом, смертність у групі користувачок контрацептивів була суттєво вищою, ніж материнська смертність у контрольній групі, і вдвічі перевищувала смертність від нещасних випадків. Смертність зростала з віком, тривалістю застосування контрацептивів і була вищою у жінок-курців.

У згаданому дослідженні вивчали побічні ефекти оральних контрацептивів перших поколінь із високим вмістом синтетичних статевих гормонів. Із зниженням їх дози у контрацептивах молодших поколінь частота небезпечних для життя наслідків суттєво знизилася, проте повністю запобігти їм не вдається. За набагато новішими даними, смертність від гормональних контрацептивів становить 7,9 на 1000 жінок віком від 15 до 45 років. Загалом у всьому світі гормональними контрацептивами користуються близько 60 млн. жінок, отже, щороку з них помирає близько 4740.

ОСНОВНІ ПОБІЧНІ ЕФЕКТИ ГОРМОНАЛЬНИХ КОНТРАЦЕПТИВІВ

Серцево-судинні ускладнення. Гіперкоагуляція, спричинена оральними контрацептивами, призводить до утворення тромбів, які розносяться по кровоносному руслу та «застрягають» у різних системах і органах. Залежно від локалізації тромбозу, виникають інфаркт міокарда, ішемічний інсульт або крововилив у мозок, тромбоемболія легеневої артерії, інфаркт нирки або кишki. При тромбозі артерій сітківки виникає тимчасова або постійна сліпота, а при ураженні дрібних судин кінцівок – заніміння рук та ніг на холоді зі зниженням чутливості (синдром Рейно). Ризик тромбозів при користуванні гормональними контрацептивами зростає у 3-11 разів, особливо у жінок віком 35 років і більше.

Ризик фатального інфаркту міокарда в користувачок сучасних

контрацептивів із низькими дозами гормонів удвічі вищий, а ризик фатального інсульту – в 1,4 раза вищий, ніж у жінок, які гормональною контрацепцією не користувалися. Ці показники набагато нижчі, ніж для контрацептивів попередніх поколінь із високим вмістом гормонів, проте все ж суттєві. Для жінок-курців, які користуються оральними контрацептивами із низьким вмістом гормонів, ризик фатального серцевого нападу зростає у 12 разів, а фатального інсульту – в 3,1 раза.

Артеріальна гіпертензія – це ще один типовий побічний ефект гормональної контрацепції. У всіх жінок, які користуються оральними контрацептивами впродовж 3 років, систолічний артеріальний тиск зростає приблизно на 20 мм рт. ст. У деяких випадках гіпертензія переходить у злюякісну форму з високим ризиком інсульту та ниркової недостатності. Передбачити, у якої жінки проявиться цей ефект, неможливо, проте відомо, що ризик гіпертензії зростає у віці після 35 років і у жінок-курців.

ОНКОЛОГІЧНІ ЗАХВОРЮВАННЯ

Рак молочної залози. Взаємозв'язок цієї хвороби з гормональною контрацепцією вважають доведеним. Від початку приймання контрацептиву до проявів хвороби минає приблизно 15-20 років. За останні десятиліття частота раку молочної залози суттєво зросла. Пояснюються це тим, що жінки, яким у підлітковому віці призначали гормональні контрацептиви (що було поширено практикою у 60-70-х роках) досягли 30-40-річного віку, коли зміг проявитися побічний ефект цих препаратів. За даними шведського дослідження, частота раку молочної залози у жінок, які приймали оральні контрацептиви у 60-ті роки у дуже молодому віці, у 5 разів вища, ніж у тих жінок, які ніколи гормональних контрацептивів не приймали.

Ризик раку молочної залози найвищий у тих жінок, які користувалися гормональними контрацептивами в підлітковому і молодому дорослом віці (особливо до народження першої дитини) та в осіб, які не народжували дітей, а також при тривалому прийманні контрацептиву (5 років і більше).

Рак шийки матки. Дисплазія і рак шийки матки трапляються суттєво частіше у жінок, які користуються гормональними контрацептивами. Через те, що є й інші фактори ризику раку шийки матки (ранній вік перших статевих стосунків, кількість статевих партнерів, зараження вірусом папіломи людини та ін.), взаємозв'язок цього захворювання з гормональною контрацепцією буває завуальованим. Вважають, проте, що оральні контрацептиви підвищують ризик раку шийки матки принаймні опосередковано, оскільки жінки, які їх приймають, частіше починають статеве співжиття у ранньому віці й мають багатьох статевих партнерів.

Рак яйників і ендометрію. Частота раку яйників і ендометрію у жінок, які приймали або приймають оральні контрацептиви, є дещо нижчою, ніж у жінок, які гормональною контрацепцією не користуються. Саме це мають

на увазі, коли говорять про «неконтрацептивні властивості» оральних контрацептивів. Ці дані, проте, стосуються оральних контрацептивів із високим вмістом гормонів, які застосовувалися у 60-70-ті роки. Про те, чи мають аналогічний ефект низькодозові контрацептиви, поки що невідомо. Крім того, природне вигодовання дитини створює не менший протекторний ефект щодо цих двох пухлин з тією перевагою, що не супроводжуються множинними побічними наслідками приймання синтетичних статевих гормонів.

Дані щодо частоти взаємозв'язку раку ендометрію (тіла матки) і гормональної контрацепції суперечливі, оскільки є повідомлення, що прийом деяких оральних контрацептивів (зокрема, трифазних препаратів типу «Триквілар») чітко корелює зі зростанням частоти цієї пухлини.

Пухлини печінки. Частота доброкісних і злюякісних пухлин печінки у молодих жінок (віком 15-40 років) із поширенням гормональних контрацептивів суттєво зросла. До широкого застосування синтетичних статевих гормонів такі пухлини траплялися, як звичайно, у старшому віці. За даними Комісії із дослідження раку при Американській асоціації хірургів, частота пухлин печінки у жінок віком 26-30 років мас чіткий зв'язок із прийманням ними гормональних контрацептивів. Доброякісні гепатоми, частота виникнення яких на фоні гормональної контрацепції суттєво зростає (тим більше, чим старший вік жінки на час приймання контрацептивів), загрожують внутрішньочеревними кровотечами з можливим фатальним вислідом та злюякісним переродженням.

Із гормональною контрацепцією пов'язані й інші захворювання печінки та жовчовивідних шляхів, які трапляються у 10-40% жінок: жовчнокам'яна хвороба та медикаментозний гепатоз, який супроводжується жовтяницею та печінковою недостатністю. Частота операцій з приводу жовчнокам'яної хвороби у користувачок оральних контрацептивів більша удвічі.

Інші злюякісні пухлини. Гормональна контрацепція супроводжується зростанням ризику злюякісних пухлин шкірних покривів (зокрема, меланобластоми). Крім того, під дією штучних статевих гормонів може випадати волосся, шкіра стає особливо чутливою до сонячного світла, на ній утворюються стійкі пігментні плями, подібно як при вагітності.

(Продовження
у наступному номері)

(Закінчення. Початок на 8 стор.)

певних осіб, а надсилати дані про таких осіб в редакцію газети. Редакція газети буде також контролювати правдивість поданої інформації для друку в газеті. В подальшому будуть вилучатися дані таких неправдивих і непорядних дописувачів з публікації в газеті водночас з інформуванням на сторінках «МЕТИ» причини вилучення оголошення. Завчасно попереджаємо про це всіх, хто бажає скористатися довірою чесних і порядних людей.

Нижче подаємо зразок оголошення від особи (неодруженої, незаміжньої) християнина (християнки) для друкування його в газеті «МЕТА».

ФОРМА ОГОЛОШЕННЯ ДЛЯ НЕОДРУЖЕНИХ ХРИСТИЯН, ЯКІ БАЖАЮТЬ РОЗМІСТИТИ ІНФОРМАЦІЮ ПРО СЕБЕ В ГАЗЕТІ «МЕТА»

- З МЕТОЮ ЗНАЙОМСТВА У
ХРИСТИЯНСЬКІЙ СПІЛЬНОТІ:**
- 1) Стать – (чоловіча, жіноча);
 - 2) Ім'я;
 - 3) Національність;
 - 4) Ріст, вага, дата народження;
 - 5) Природний колір волосся, очей;
 - 6) Стан фізичного здоров'я;
 - 7) Шкідливі звички – (вживання алкоголю, паління, наркотики);
 - 8) Віросповідання, конфесія;
 - 9) Основні риси характеру, вподобання (хобі);
 - 10) Чи маєте потребу зростати в християнських чеснотах?;
 - 11) Мета знайомства – (товариські стосунки, створення сім'ї);
 - 12) Побажання щодо свого майбутнього товариша, спутника у житті;
 - 13) Професія (місце навчання або вид заняття);
 - 14) Місце народження та місце проживання – (місто, район, село);
 - 15) Контактний телефон:
 - а) мобільний;
 - або: б) домашній (з кодом населеного пункту).

NB! Писати потрібно – в інтересах виключно самих дописувачів – чітким і гарним почерком.

І наостанок уважно ознайомтеся з умовами та побажаннями для всіх дописувачів при поданні ними оголошень про себе в газету «МЕТА».

1. Даною діяльністю редакція газети «МЕТА» планує започаткувати доведення необхідної інформації до всіх неодружених християн. Вступивши в ряди дописувачів, Ви автоматично долучаєтесь до роботи даного заходу і своїми діями стаєте відповідальними за порядність в роботі нашого задуму для Вас;

2. До зустрічі, яку Ви запланували, готовйтесь серйозно і відповідально. Не призначайте водночас декілька зустрічей. Завжди подумайте про те, чи хотіли бы Ви, щоби з Вами повелися так само, як поводитеся Ви з іншою особою, яка довірилась Вам у своїй широті;

3. Перед зустріччю радимо пройти духовне очищення у сповіді і прийняти Святе Причастя. Хочемо Вас запевнити в тому, що це надасть Вашому розуму мудрости і можливості сприйняти інформацію про правильну тактику Ваших дій, можливість зробити правильний висновок від зустрічі, надасть Вам можливість прийняти правильне рішення стосовно доцільності продовження саме даного знайомства або надасть Вам такту і ввічливості до протилежної особи при потребі дати зрозумілі своє бажання в недоцільності подальших зустрічей;

4. Будьте ввічливі, щирі і тактовні по відношенню один до одного під час зустрічі. Не видарайте бажане за дійсне. Рано чи пізно ця неправда стане відомою. Водночас із цим не старайтесь і не змушуйте себе, з оцінки мирських критеріїв цінностей, склеювати те, що не склеюється;

5. Не забуйте про власну відповідальність за надану неправдиву і недостовірну інформацію про себе. Бійтеся неправди;

6. Бійтеся гріху з особою, яка Вам довірила свої найширіші мрії.

І нехай Вам всім щастить у житті!

Олександр РОМАНЮК,
координатор ХКЗ в газеті «МЕТА»,
лікар-уролог, лікар-біоритмолог.

Як Католицька Церква відноситься до сект?

3.2 Умови і процедура поєднання з Церквою

Звільнення з кари це відпущення або дарування кари (занедбання карання) доконане компетентною особою.

Умови, які стосуються звільнення від церковних кар, які є в ККСЦ, можна розділити на три групи:

1. загальні умови
2. умови, що стосуються влади звільнення від кар у випадках звичайних
3. умови, що стосуються влади звільнення від кар у випадках надзвичайних

В кан. 1419 - 1425 ККСЦ праводавець встановлює законні умови, що стосуються влади звільнення від церковних кар. Так в кан. 1419 §§1, 2 ККСЦ говориться: «Хто може диспенсувати від карного закону або звільнити від карного наказу, може також звільнити від кари, накладеної силою того ж закону або наказу.

Крім того, законом або карним наказом може бути надана також іншим влада звільнення від кар.» Йдучи далі праводавець вже більш конкретно подає, хто може звільнити від кари, накладеної силою загального права, а саме:

Ієрарх, який почав карний процес або декретом наклав кару;

Ієрарх місця, де в даний момент перебуває винуватець, але порадившись з Ієрархом, про якого мова вище.

Ці приписи стосуються також кар, накладених силою партикулярного права або карного наказу, хіба що партикулярним правом Церкви свого права застережено інакше.

Від кари, накладеної апостольським Престолом, може звільнити тільки Апостольський Престол, хіба що звільнення від кари делегується Патріархові або іншим. Слід зауважити, що на підставі самого права недійсне є звільнення від кари, коли воно вимушене силою, тяжким страхом, підступом.

Апостольська Столиця владу звільнення від кар може зарезервувати собі або іншим, як також Синод Єпископів патріаршої або верховної архієпископської Церкви на підставі закону може внаслідок важких обставин застерегти звільнення від кар Патріархові або верховному Архієпископові для підданих, які в межах території очолюваної ним Церкви мають постійне або тимчасове місце проживання. Будь-яке застереження слід стисло тлумачити.

Звільнення від кари не можна дати, якщо винуватець не розказався щиро у вчиненому злочині і не подбano належно про виправлення згіршення і заподіяної шкоди. У світлі кан. 725 ККСЦ «кожний священик може правосильно і дозволено розгрішити з усіх гріхів будь-яких каянників у небезпеці смерті, хоч би був присутнім інший священик, який має повноваження уділяти святе Таїнство Покаяння».

Підсумовуючи треба сказати, що Церква якщо й карає в обороні віри, є вона однак доброю матір'ю і особи, які покинули її (відступники, схизматики) можуть повернутися в її лоно, бо найважливішим є спасіння людини. Мусять тільки залишити спротив, правдиво жаліти за допущені злочини, а також направити шкоду і згіршення, які повсталі через їхні вчинки.

о. мгр ліц. Ігор ДЕМКІВ
(далі буде)

о. Богдан ЛИПСЬКИЙ.
Духовність нашого обряду.
Нью-Йорк – Торонто, 1974.

Наша Свята Літургія дуже поетична, що глибока поезія, і особливо це видно в грецькому тексті. Однака й у слов'янському тексті виразно і дуже сильно підкреслена символіка. На Сході Богослужба – це символіка-поезія в дії. А символіка надзвичайно важлива для життя людини. Схід має склонність до символіки, але в Церкві символ уживается не задля символу: тут переживання в постійному найвищому піднесенні і в радості. В Східній Церкві елементи краси діють безпосередньо на душу людини. Це грецького походження – краса, правда, добро, поняття, які повинні бути разом, а Літургія навчає про ці елементи. Розпис церкви, а зокрема іконостасу, має дидактичне завдання: 12 головних празників, 12 Апостолів, храмовий празник Христос, Богородиця і т.д. Все це має діяти в першу чергу через красу, через відчуття, гармонію, піднесення людини понад сіре, буденне життя. Релігія на Сході приймається не як механічне відбування певних церемоній, але як глибоко психологічно передумана система, яка має постійно впливати на душу.

Як повинна виглядати зразкова церква східного обряду? Очевидно, вона має бути збудована з банію, бо баня – це найбільше

ОБРЯД У СВІТЛІ ДРУГОГО ВАТИКАНСЬКОГО СОБОРУ

Продовження теми.

клякаємо, стоїмо, сидимо. У цих справах ми думаємо критеріями римського обряду.

Зрештою, в римо-католицькому обряді сьогодні майже половина вірних приступає до Святого Причастя стоячи. Як відомо, на другому Ватиканському Соборі вирішено обновити Римо-католицьку Церкву (Вселенську), тобто перейняти деякі обрядові чинності від Східної Церкви, а, зокрема, спосіб приймання Святого Причастя. А у нас уважають, що приймати Святе Причастя стоячи – це неначе менше його пошанування. Якби так було, то Східні Отці Церкви ніколи б до цього не допустили.

Проте, мушу від-мітити, що клякання не було і не є чуже Східній Церкви. Минулої неділі ми правила Молебень, і всі священики ставали навколошки. Тільки питання – чому? Клякання чи клячиння є виявом покуті, виявом покаяння, а не пошани. Так розуміє Східня Церква, так розуміє цілий християнський світ і нині так розуміє Римська Церква. І тому Римська Церква касує звичай клякання під час приймання Святого Причастя. А ми не потребуємо нічого реформувати, а тільки усунути те, що прийняли від латинників. Латинники до XII століття інакше не робили, як ми робимо сьогодні, тобто причащаємося стоячи. Чому? Бо стояння – це найгідніша поставка людини. Стояння – це вияв готовості визнавати віру Христову чи навіть вмерти за неї. Найкращий доказ – як ми читаемо Євангеліє, то кажемо: «Премудрість просто». Значить – встаньте! Це відноситься не до тих, що сидять, бо вони не мають сидіти (те, що ми сидимо, це – уніяцьке введення), але це відноситься до тих, що стоять навколошках. Однака, так, як наші люди клячати у лавочках, то це не є жадне клячиння у Східній Церкви. Клячати – це клячати на підлозі, на землі, а не на якісь підпорці чи на подушці. Святе Причастя є символом

досягнення архітектури всіх віків. Це є витвір Візантії. Баня символізує небосхил, і тому храму Святої Софії в Константинополі ніхто досі не перевишив, хоч як людство і поступило вперед. В бані-копулі намальовано Христа-Панкатора Вседержителя. Коли людина входить до церкви, то бачить над собою Господа, в руках якого з все, від якого все залежить, в руках якого – доля кожного з нас. Входить, робить поклін, цілує ікони, кланяється, молиться до поодиноких святих. Все це тримає людину в атмосфері неба. Тому літургісти кажуть, що ми, входячи до храму Божого, входимо в царство Бога, в інакший світ, все інакше переживаємо, тому-то і наш підхід – містично-містерійний.

Іконостас у нашій церкві повинен закривати святыни. Містерійність східного обряду полягає в тому, що багатьох речей не потребує вірний бачити чи їх дотикатися. Культ Пресвятої Євхаристії на Сході зовсім інший, як на Заході, а також підхід

погавом до священика і не клякає, бо виразно сказано: «Зі страхом Божим і з вірою приступіть», а не «прикланяйтесь». В нашому обряді виразно зазначено, що при тому кожний має сказати своє ім'я. Якщо парох знає всіх своїх парафіян, то він говорить: «Причащається раб Божий Михайло», чи як його звати. Коли ж парох не знає всіх парафіян, тоді кожний, приступаючи, каже: «Іван», «Ірина», «Петро» і т. д.

Ми маємо цю комунікацію безпосередньо: «Бог посеред нас», – каже священик, а вірні відповідають: «Є і буде!» «Христос Родився» – «Христос Воскрес» – а вірні відповідають: «Славіть Його», «Воістину Воскрес». Це – спільнота любові, признання взаємної пошани, індивідуальності кожного, а не безіменна маса, яка прийшла до церкви і не має персонального відношення до священнослужителя. На жаль, ми до деяких справ підходимо плитко, зокрема думаємо не зі становища духа нашого обряду. Наприклад,

Воскреслого Христа. Як знаємо, Воскреслій Христос з'явився в стоячій поставі. Ми оцінюємо деякі явища дуже поверховно й нелогічно. Тому священик не повинен допускати, щоб до Святого Причастя відноситися з меншою пошаною, як воно потрібне.

Тепер відносно поклону. Латинники не роблять головою, а тільки прикладають на одно коліно. Після Другого Ватиканського Собору японці-католики роблять такий самий поклін головою, як ми, тобто так, як є у Східній Церкви. Наш поклін, як ми його робимо, це поклін Христовий, тобто такий, який робили перші християни Христові та як робив Христос. Зате латинське приклонення на одно коліно є феодального походження, світського; в такий спосіб кланялися велиможам, а вони прийняли до костелів. Ми ж повинні були цей запозичений звичай усунути вже 25 років тому згідно з відповідними приписами. Проте і далі у нас є багато латинських звичаїв у поведінці священиків і мирян і у влаштуванні Божих храмів.

200-річчя відновлення Галицької митрополії

Старший науковий співробітник
Інституту українознавства ім. І.
Крип'якевича НАН України
Іван ПАСЛАВСЬКИЙ (м. Львів)

ІСТОРИЧНИЙ НАРИС

(Продовження, початок читайте у попередніх числах "Мети".)

Літій місяць пробув М.Гарасевич у Відні, вів переговори з різними високопоставленими особами, багато разів зустрічався з папським нунцієм Северолі, нарешті 15 червня 1803 року був прийнятий Францом II. Імператор заявив, що не має нічого проти створення у Львові окремої митрополії для греко-католиків, але цю справу треба погодити з Римом.

А Рим устами свого нунція в Австрії архієпископа Северолі відповів о. М.Гарасевичу: поки живий митрополит Т.Ростоцький, який, окрім титула «Київський», має ще й титул «Галицький», питання Галицької митрополії не буде розв'язане позитивно, хіба що сам митрополит на це погодиться.

Після повернення о. М.Гарасевича до Львова та його інформацій, переданих єпископам, галицькі владики – львівський М.Скородинський і перемиський А.Ангелович – 26 жовтня 1803 року надіслали на ім'я Т.Ростоцького листа-прохання, щоби він призначив своїм коад'ютором з правом наступства холмського єпископа Порфирія Важинського і щоб не заперечував проти відновлення Галицької митрополії. Проте митрополит Т.Ростоцький був іншої думки: він відписав галицьким єпископам (2.II.1804 р.), що існують підстави сподіватися, що новий російський цар Олександр I полегшив долю підданих йому греко-католиків, і єдина Києво-Галицька митрополія знову відродиться у своїх колишніх правах. Тому він не погоджується на розподіл своєї митрополії.

Думка глави Церкви заважила, і справа створення окремої митрополії Галича завмерла ще майже на рік. Та смерть митрополита Т.Ростоцького 25 січня 1805 року знову її оживила: галицькі єпископи одразу надіслали до Відня звернення у справі відновлення Галицької митрополії, посилаючись на опрацьовані о. М.Гарасевичем влітку 1803 року документи. Однак політичні і воєнні події, що відбувалися упродовж 1805 року, аж ніяк не сприяли позитивному вирішенню цієї затяжної справи: наполеонівська інтервенція в наддунайську імперію, нещаслива для Австрії битва під Аустерліцом (2.XII, 1805 р.), Пресбурзький мир (26.XII, 1805 р.) відволікли увагу віденського двору від галицьких проблем.

Водночас виникли нові перешкоди. Тодішній референт духовних справ при галицькому губернаторстві, якийсь Андреас Цайль, був рішучим противником світського українського духовенства і вважав справжніми духовними тільки василіян. На вакантні єпископські кафедри в Холмі (єп. П.Важинський помер 9.III.1804 р.) і Львові (єп. М.Скородинський помер 23.V.1805 р.) він проштовхував кандидатури Василіянського чину. До цієї справи він залучив прокуратора оо. василіян у Римі о. Йордана Міцкевича і навіть папського нунція у Відні архієпископа Северолі. Але з цього нічого не вийшло: у

Відні продовжували з підозрінням ставитися до монаших орденів, в тому числі й василіянського.

На початку 1806 року єпископ А.Ангелович, який від літа 1805 року залишився єдиним греко-католицьким єпископом на цілу Галичину і Холмщину, разом зі своїм клиром поновив прохання про відновлення Галицької митрополії. Це прохання перед тим, як бути відправленим до Відня, мусило отримати резолюцію крайового уряду у Львові. Згадуваний референт Цайль представив справу так, що частина губерніальних радників, серед яких – і сам губернатор Гайсрук, не підтримали прохання українського духовенства і висловилися за те, щоби греко-католицькі єпархії підпорядкувати латинським єпископам, а вакантні єпархії обсадити василіянами. Однак більшість губерніальних радників все ж була думки, що русини Австрії заслуговують на власного митрополита і що їхній обряд не можна упосліджувати. Отож, більшість голосів галицьке губернаторство підтримало ідею відновлення Галицької митрополії

необхідності створення окремої греко-католицької митрополії.

3. Мова йде не про створення нової, а про відновлення давньої Галицької митрополії. Осідком її має бути Львів.

4. Майбутньому митрополитові встановити грошову дотацію в сумі 10000 флоринів щорічно.

5. Митрополитом призначити перемисько-самбірського єпископа Антонія Ангеловича, а не пропонованого губернською владою перемиського вікарія, василіянина Юліана Шпонрінга.

Далі справа виглядала так: імператор Франц II повністю підтримав це рішення надвірної канцелярії і вже як цісар Франц I скріпив його своїм підписом 11 вересня 1806 року. Цього ж дня відповідний документ був відправлений до Риму для папського благословення.

Здавалося тепер, що нарешті все щасливо закінчиться. Та тут знову втрутився московський фактор. Довідавшись, що віденська надвірна канцелярія 17 липня схвалила рішення про відновлення Галицької митрополії, цар Олександр I 24 липня видав указ про призначення

полоцького унійного єпископа Іраклія Лісовського «митрополитом для уніатів Росії». Це призначення ще на якийсь час відкладло вирішення справи Галицької митрополії у Римі. Але тільки «на якийсь час», бо після чергових довідок, запитів, роз'яснень і меморіалів різних ватиканських конгрегацій і державного секретаріату все ж на початку наступного 1807 року з надр Апостольської Столиці вийшов довгоочікуваний документ: булла папи Пія VII під назвою «In universalis Ecclesiae regimine» («В управлінні Вселенської Церкви») – без перебільшення історичний документ, який благословив і регламентував відродження древньої Галицької митрополії.

Ця булла в оригіналі датована, як це споконвіку велося в Римській курії, за давньоримським календарем «восьмим днем [до] березневих календ» (octavo Kalendas Martii), тобто 22 лютого 1807 року. За цією буллою, новопостала Галицька митрополія вилучалася з-під юрисдикції матірної Київської митрополії і включала в себе три єпархії – Львівську, яка була піднесена до рангу архиєпархії, Перемиську і Холмську. Окрім папським бреве від 16 березня того ж року митрополитом призначався Антоній Ангелович. І хоч ці важливі папські документи для того, щоби вступити в силу, мали, за традицією, ще пройти юридичну експертизу, чи не суперечать вони законам Австрійської держави, саме день підписання його римським pontifіком і є днем канонічного відновлення Галицької митрополії. Після докладного вивчення духу і букв цих папських

документів, цісар Франц I 6 серпня 1808 року видав так зване Placetum Regium, тобто диплом, який надавав їм юридичної сили на території Австрійської імперії. Це відкрило шлях митрополитові-номінантові Антонію Ангеловичу на Святоюрську гору. З його інсталляцією на галицький митрополичий престол, яка відбулася 25 вересня 1808 року в соборі св. Юра у Львові, розпочалося реальне, повнокровне функціонування нової старої митрополії, яка поступово стала перебирати на себе роль головної духовної і політичної інституції галицького українства.

2. Пропозиції меншості галицького губернаторства є рішуче неприйнятими, бо, по-перше, під час приєднання Галичини до монахії численному греко-католицькому населенню краю було обіцяно захист і покровительство цісаря; по-друге, в разі незадоволення жадань греко-католицького духовенства і його пастви воно може зневіритися в унії і звернути свої погляди на схід, до Росії, що ледве чи схвалить Апостольська Столиця; і, по-третє, галицький крайовий уряд до цього часу ніколи не вів мови про інкорпорацію руських єпархій у польські, а завжди наполягав на

Андрей Шептицький
в боротьбі за українську
державність на початку
XX століття

(Закінчення,
початок у попередніх числах "Мети")

Митрополит намагався з'ясувати політичну ситуацію в Європі та знайти шляхи впливу версальських верховодів. Ще під час повторного візиту до СІЛА в листопаді 1922 року Андрей Шептицький зустрічався з представником американського уряду Гуттесом і передав йому меморандум стосовно політичного, економічного та релігійного становища Галичини. В лондонських урядових колах він з'ясовував позицію англійського уряду щодо ЗУНР. У Парижі відвідав відомих французьких політиків. Однак через низку політичних обставин перемога в польсько-українському противоречтві на міжнародній арені схилилася на польський бік. Країни Антанти віддали перевагу сильнішій стороні, сподіваючись створити міцну Польську державу, яка змогла б протистояти більшовицькій загрозі.

За таких обставин Шептицький вирішує повернутися до Львова. Але влада намагалася не допустити його приїзду як діяча, «що стойти на грунті української державності в Галичині» та підтримає авторитет Польщі. Між міністерствами, посольством у Римі ведеться довготривала переписка про надання Шептицькому візи та можливості його повернення до Львова. Розпочинається галаслива кампанія польської преси. У грудні 1922 року питання про приїзд митрополита розглядалося на засіданні Політичного Комітету Ради Міністрів Польщі. Було ухвалено відмовити А.Шептицькому у наданні візи, а польському послу у Ватикані Владиславу Скшинському дати вказівку за допомогою Апостольської столиці затримати його повернення до краю і досягти з митрополитом «можливого порозуміння». Дій уряду зводилися до того, щоб виявити ставлення А.Шептицького до остаточного рішення Ради Амбасадорів щодо кордонів і визнання ним Польської держави в Галичині. Окрім того, польська влада побоювалися, що повернення митрополита на Святоюрську гору спровокує протипольські виступи.

Антиукраїнські сили форсували ідею зміщення А.Шептицького з митрополичної посади і заміні його іншим духовним наставником. У краї ширилися чутки про те, що уряд намагається перешкодити поверненню А.Шептицького і замінити його колишнім професором Львівського університету Титом Мушковським. Проти повернення Андрея Шептицького виступив львівський воєвода. Ще під час перебування митрополита в Америці він тричі звертався з листами у МЗС, в яких звинувачував Шептицького в антипольській діяльності.

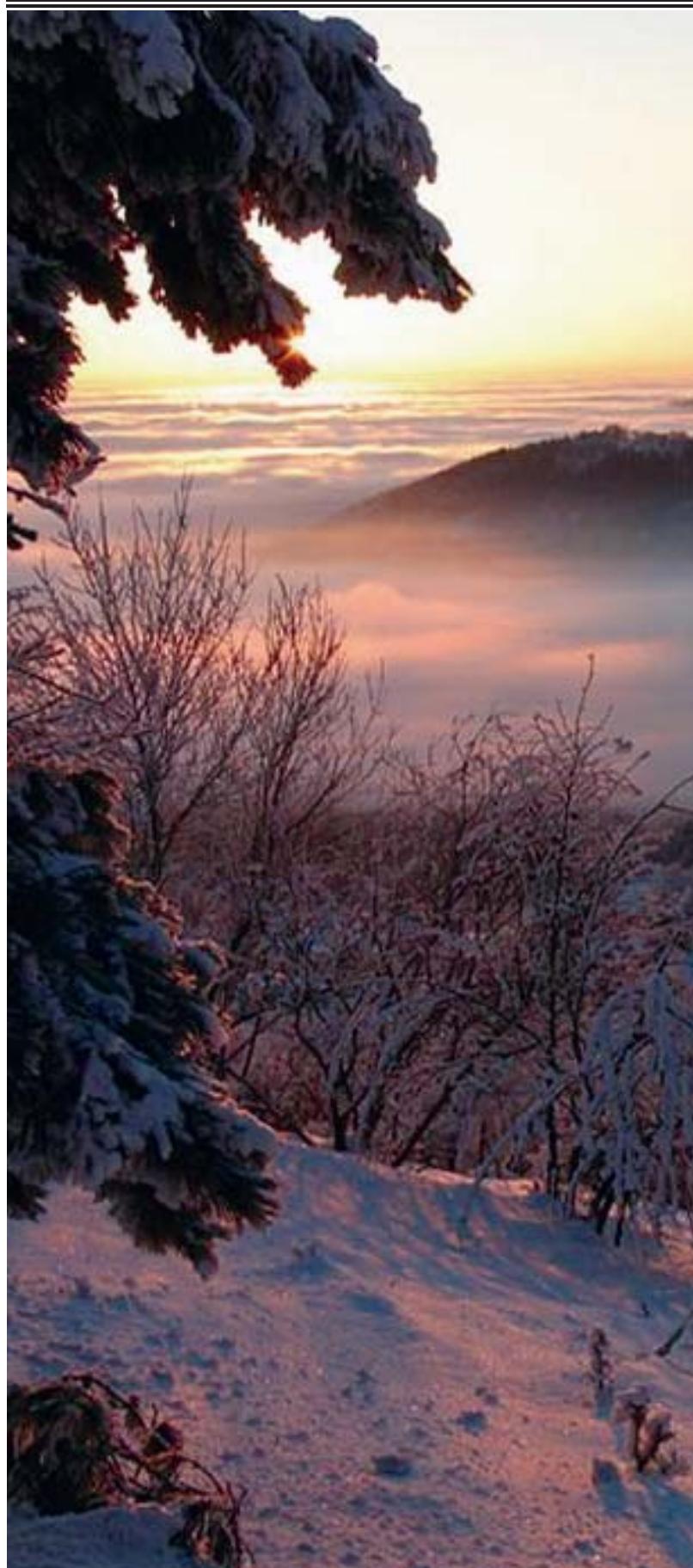
Із заявами-протестами до воєводи та МЗС звернулися і представники польських політичних, громадських, спортивних, господарських, жіночих, молодіжних організацій, які виступали з шовіністичними позиціями. Залізничники погрожували не допустити А.Шептицького до Львова «технічними засобами». Подібні заяви надходили зі Станіслава, Тернополя, повітових міст. Антиукраїнські настрої підігрівала шовіністична польська преса. «Gazeta rogaranna», «Gazeta Lwowska», «Kurier Lwowski», «Gazeta codzienna» та інші одноголосно твердили про «смертельного ворога польськості», на діяльності якого базувалися «надії дипломатів уряду Петрушевича», вимагали «не впускати злочинця в сутані у свої мури». Тон преси був до того підбурюальним, що навіть директор поліції звернувся до прокурора Апеляційного суду у Львові з проханням винести рішення заборонити друкувати статті подібного змісту. У донесенні львівському воєводі директор поліції зазначив, що ситуація у краї, пов'язана з поверненням А.Шептицького, є настільки загрозливою, що можливі заворушення і тому не виключене введення війська.

Питання про надання дозволу на в'їзд до Львова продовжувало дискутуватися до серпня 1923 року. Урядові кола вимагали, аби митрополит підготував пастирського листа до духовенства і віруючих, в якому б закликав до покори новій владі, а після повернення наніс візит президентові Польщі для засвідчення своєї лояльності до держави.

Однак зміст пастирського листа А.Шептицького не задовільняв варшавських політиків. «У ньому немає навіть згадки про Польську державу, про визнання зверхності влади, – зазначалось у постанові Політичного Комітету Ради Міністрів від 17 липня.

– Натомість у ньому є місця, які однозначно засвідчують про те, що митрополит не змінів свого неприхильного ставлення до Речі Посполитої і не має намірів стати лояльним щодо неї». Це спричинило затримку митрополита на кордоні 23 серпня 1923 року. І лише на початку жовтня він зміг повернутися до рідного міста.

Орест КРАСІВСЬКИЙ,
доктор іст. наук, професор, ст. наук. співр.
Інституту політичних і етнонаціональних
досліджень НАН України (м. Київ)

Фотоетюди Святослава ВЕРЕЩИЦІ «Святий Вечір надходить...»

Життя святої Геновефи-мучениці

У цьому номері «МЕТИ» ми розпочинаємо друкувати книжечку під заголовком «Життя св. Геновефи-мучениці». Сподіваємося, що ця трагічна і, воднораз, повчальна життєва історія зі щасливим закінченням полонить наших читачів своєю інтригою і буде постійною нагодою для роздумів над людськими немочами і над Божою величию.

Але давно в Бельгії жила побожна родина, і була у них єдина дочка на ім'я Геновефа. Геновефа ще з дитячих літ мала гострий розум і побожне серце. Коли вечорами і шестирічна дитина сиділа і пряла тоненькі нитки, з її уст виходили мудрі бесіди, що свідчили про високу свідомість дівчинки. Кожен, хто бачив її, відразу ж розумів, що у неї буде незвичайна доля. Коли Геновефи виповнилося

двадцять років, вона пішла зі своїми родичами до церкви і дуже широко молилася. Відтоді кождої днини дівчинка ходила з маленьким кошиком у руках і розносила подарунки бідним. А коли стала дорослою, показала свою дівочу невинність. Жила чесно і побожно, наче справжній Ангел чесноти. Всі побожні батьки ставили її у приклад своїм дітям.

Граф Зифрид, один з

найвідважніших лицарів, у важкому бою врятував життя князю – батькові Геновефи. Князь за це взяв його до свого дому і так полюбив, що віддав йому за дружину свою єдину дочку. У день, коли Геновефа зі своїм мужем змушені була від'їхати з рідного дому, всі плакали за нею. Вона теж плакала і тужила, хоч дуже кохала свого чоловіка. Коли розлучалася зі своїми родичами, то їй казали: «Іди, доню, май завжди Бога в серці, ніколи не звертай з правильної дороги. Тоді нам не треба буде тобою журитись». «Ти була нашим скарбом наймилішим, ти нас ніколи не засмучувала і надалі будь чесною перед Богом і людьми», – казала мати, обнявши її тримтячими руками. Потім звернулася до Зифрида: «Сину, бери її з собою, цей наш найдорожчий скарб, вона гідна тебе. Люби її і будь їй за отця і матір». І плакали Зифрид і Геновефа разом.

Батько і мати поблагословили їх. Граф посадив Геновефу на коня і подружжя вирушило у дорогу. В Зифрида був замок, збудований на високій скелі між глибокими ріками. Всі в замку чекали на їхній приїзд. Брами були прикрашені квітами. Люди з цікавістю чекали свою властительку.

Коли молода пара під'їхала до замку, Геновефа злізла з коня, широко привітала і низько вклонилася всім людям. Люди поблагословили молоду пару. Молода графиня випросила у графа подвійну платню для слуг, її дуже любили і слухали всі підлеглі. Зифрид і Геновефа жили в щирій злагоді. Проте їхнє щире, щасливе кохання тривало лише кілька тижнів.

Одного разу, ввечері, Зифрид грав на кларнеті, а Геновефа тихенько співала пісеньку. Раптом залунала труба. Граф вибіг до конюшні, але швидко повернувшись і сказав: «Війна». Нападали маври. Два посланці ввійшли до світлиці. Геновефа пригостила їх, а граф почав готовуватися у дорогу.

Подаючи меч мужеві за звичаєм, Геновефа впала в його обійми. Болісні страждання огорнули її серце.

– О, мужу, що я робитиму, якщо ти більше не повернешся?

– Заспокойся, жінко, без Божої волі не загину. Не

журися, мила, за мною. Я залишаю тобі опікуна над своїм графством, свого вірного маршала, якому все довірюю, – сказав граф. І попрощався з усіма та й поїхав на війну, заставивши Геновефу в горі та розпути.

Після від'їзду мужа Геновефа в сльозах та горі жила у замку. Вона часто ходила на Службу Божу до каплички і широко молилася за свого чоловіка. У вільний час молода графиня скликала дівчат зі села і научала їх усядким жіночим роботам. Так само, як із малих літ, Геновефа обдаровувала бідних чим могла. Ніколи не затримувала їхньої платні.

Вірний маршал князя називався Голя. Він був дуже хитрою людиною і вмів кожного собі підкорити. Після від'їзду графа опікун господарював як на власному майні. Одягався краще від графа, влаштовував великі бенкети, кривдив усіх слуг, тільки Геновефі віддавав велику шану.

Геновефа з ним рідко розмовляла, була обережною, проте Голя став чим раз сміливіше підходити і розмовляти з нею, як з жінкою. Геновефа посварилася з ним, вимагаючи змінити свою поведінку і відношення до себе, бо граф йому цього не пробачить. В серці вона відчувала велике зло і про все написала своєму чоловікові, вказавши, що Голя є хитрий і злий чоловік, а не вірний друг.

Хитрий Голя за всім стежив. Коли Геновефа давала посланцю лист, він заскочив до кімнати і вбив невинного слугу мечем, наробивши при цьому ґвалту. Всі люди в замку збіглися на той крик і побачили Геновефу зомлілу, а слугу – в крові. Голя розповів їм таку безсоромну брехню

на Геновефу, що люди зі стыду зарум'яніли. Потім Голя написав листа до графа, у якому звинувачував Геновефу у зраді, та зазначив, що невірну і грішну жінку наказав кинути слугам до в'язниці. Голя знов, що граф є дуже добрий, але зраду він не пробачить, у нього не буде серця, не буде милосердя.

Вежа, яку називали «неможливою», була для злочинців найстрашнішим місцем замку. Геновефа завжди переживала за бідних в'язнів, а тепер сама потрапила до темної сирої в'язниці. Тут вона плакала і вдень, і вночі. Очі з плачу глибоко запалися. Жити допомагала молитва: «Отче Небесний, тут, під землею глибоко, сиджу і зітхаю до Тебе. Я тепер всіма принижена, окрім Тебе, не маю більше нікого. Ніяке око милосердя тут мене не бачить і мій голос до людського слуху не доходить. А Ти, Господи, бачиш сліз мої, зітхання, бо Ти є всюди присутній і в темниці в кожному куточку. Батько і мати нічого не знають, а чоловік від мене далеко. Рука ласкава моїх приятелів мені не допоможе, а Твоя рука не одпустить. Ти двері цієї темниці відкрити можеш. О, умилосердися наді мною. Ти найліпший, Боже».

І кожен раз, читаючи молитву, Геновефа журилася і гірко плакала. Думала, чого така нещасна, воліла б бути на місці графині жебрачкою. На всіх людей сонце світить і місяць, вони дихають свіжим повітрям, а їй тут, у темниці, гірше від всіх. І далі молилася: «Ти, Боже, є одноким серцем моїм». І раптом наче почула в серці: «Не плач, Геновефо, бо маєш ще багато терпіння».

(Очікуйте продовження)

